

ΕΚΘΕΣΗ 2013

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΖΕΝΤΑΣ

ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΕΛΛΑΔΟΣ –ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΥΠΟΛΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄

ΕΛΕΝΗ ΔΗΜΙΖΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Β΄

ΤΖΕΝΤΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	ΣΕΛΙΔΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
Σαουδική Αραβία – Γενικά Στοιχεία	3-4
Στοιχεία Γεωγραφίας – Πολιτικό Σύστημα – Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς	4-8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
Γενικά Στοιχεία	9-10
Βασικά Οικονομικά Μεγέθη	10-14
Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών – Εξωτερικό Εμπόριο	15-16
Κίνητρα για άμεσες αλλοδαπές επενδύσεις στην Σαουδική Αραβία-Επενδυτικά Σχέδια έως το 2020 – Σημαντικές επενδύσεις στο τομέα της στέγασης – Εξορθολογισμός της αγοράς εργασίας	16-19
Τραπεζικός Τομέας – Χρήση – Χρηματοδότηση – Χρηματιστήριο	19-20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
Οικονομικές Προβλέψεις έτους 2014	21-23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄	
Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας	24-27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄	
Χρήσιμες Διευθύνσεις για Έλληνες Επιχειρηματίες	28-31
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας	32-37
Κατάσταση Οικονομίας Σουλτανάτου του Ομάν – Διμερείς Οικονομικές & Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος – Σουλτανάτου του Ομάν	38-55
Κατάσταση Οικονομίας Υεμένης – Διμερείς Οικονομικές & Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος – Υεμένης	56-65

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ – ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας είναι η κοιτίδα του Ισλαμισμού και ο Θεματοφύλακας των δύο περισσότερο ιερών τόπων προσκυνήματος για τον Μουσουλμανικό κόσμο, τις πόλεις της Μέκκας και της Μεδίνας. Ο επίσημος τίτλος του Βασιλέως της Σαουδικής Αραβίας είναι ο “Θεματοφύλακας των δύο ιερών τεμένων της Μέκκας και της Μεδίνας” (**Custodian of the Two Holy Mosques**).

Το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας ιδρύθηκε το 1932 από τον πρώτο βασιλέα της χώρας, Abd Al-Aziz bin Abd Al-Rahman Al Saud (Ibn Saud), μετά από 30χρονο αγώνα ενοποίησης όλων των φυλών που κατοικούσαν διάσπαρτοι στο μεγαλύτερο τμήμα της Αραβικής Χερσονήσου. Ένας από τους βασικούς του διαδόχους, ο Βασιλιάς Adbullah bin Abd Al-Aziz, κυβερνά τη χώρα από το 2005 όταν και ανέβηκε στο θρόνο. Έκτοτε ακολουθεί πολιτική εκσυγχρονισμού της χώρας καθοδηγούμενος κυρίως από τις προσωπικές του επιλογές, τον πολιτικό πραγματισμό του και την ιδεολογία του κυρίως μέσω μίας σειράς κοινωνικών και οικονομικών πρωτοβουλιών, όπως η συνεχής καταπολέμηση της ανεργίας και προσφορά περισσότερων νέων θέσεων εργασίας, παροχή κοινωνικών δικαιωμάτων στις γυναίκες, προσέλκυση περισσότερων αλλοδαπών επενδύσεων, δίδοντας περισσότερες ευκαιρίες και μεγαλύτερο ρόλο στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας αλλά και αποθαρρύνοντας τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, μέσω κυρίως της πολιτικής της Σαουδοποίησης (Saudisation Policy), από το να προσλαμβάνουν αλλοδαπούς εργαζόμενους.

Μετά τα πρόσφατα γεγονότα της Αραβικής άνοιξης και τις αιματηρές εξεγέρσεις σε άλλες χώρες του Αραβικού Κόσμου, όπως στην Τυνησία, στην Λιβύη, στην Αίγυπτο και στη Συρία, εξεγέρσεις και διαμαρτυρίες οι οποίες στην περίπτωση της Σαουδικής Αραβίας υπήρξαν πολύ μικρότερες σε μέγεθος και σε πάθος, ενώ περιορίστηκαν μόνο σε ικανοποίηση αιτημάτων που αφορούσαν σε εσωτερικά θέματα της χώρας, η Σαουδαραβική Κυβέρνηση τους μήνες Φεβρουάριο και Μάρτιο 2011 και για να κατευνάσει τις διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις, ιδιαίτερα από την πλευρά των Σιϊτών Μουσουλμάνων που κατοικούν στην πλειοψηφία τους στις Ανατολικές Επαρχίες του Βασιλείου, προχώρησε σε μία σειρά ενεργειών παρέχοντας περισσότερα προνόμια, όπως διευκολύνσεις για χορήγηση χαμηλότοκων δανείων για κατασκευή νέων κατοικιών ή επιδιορθώσεις παλαιών, αυξήσεις μισθών στους δημοσίους υπαλλήλους και αύξηση των χορηγούμενων επιδομάτων για τους άνεργους πολίτες.

Με σκοπό επίσης την προώθηση των πολιτικών δικαιωμάτων, η Σαουδαραβική Κυβέρνηση προχώρησε τον Σεπτέμβριο 2011 σε εθνικές εκλογές για την ανάδειξη των μισών μελών των 285 Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων, θεσμοί όμως οι οποίοι ασκούν ελάχιστη επιρροή στο πολιτικό σκηνικό της χώρας και στη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων. Επίσης το ίδιο χρονικό διάστημα ανακοινώθηκε ότι οι γυναίκες θα μπορούν εφεξής να ψηφίζουν και να βάζουν υποψηφιότητα για τις περιφερειακές εκλογές, οι πρώτες των οποίων έγιναν το 2005 και να υπηρετούν επίσης ως πλήρη και ισότιμα μέλη της Ανώτατης Συμβουλευτικής Επιτροπής της Περιφέρειας ή του Δήμου.

Η Σαουδική Αραβία κατέχει τη πρώτη θέση στην παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου με ποσοστό 25% των παγκόσμιων αποθεμάτων σε πετρέλαιο. Παράλληλα η κυβέρνηση εξακολουθεί να εφαρμόζει μία σειρά οικονομικών, κοινωνικών και επιχειρηματικών μεταρρυθμίσεων, ιδιαίτερα από το 2005 και μετά, όταν έγινε πλήρες μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) ενώ ακολουθεί και εφαρμόζει πολιτική προσέλκυσης περισσότερων αλλοδαπών επενδύσεων στη χώρα.

1.Στοιχεία Γεωγραφίας

Εκταση: 2.149.690 τετραγωνικά χιλιόμετρα

Συνολικό Μήκος Συνόρων: 4.431 χιλιόμετρα – Κουβέϊτ 222 χλμ., Ομάν 676 χλμ.,

Κατάρ 60 χλμ., Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα 457 χλμ. και Υεμένη 1.458 χλμ.

Φυσικός Πλούτος: Πετρέλαιο, Φυσικό Αέριο, Σίδηρος και Ορυκτά, Χρυσός και Χαλκός.

Πληθυσμός: 28.800.000 κάτοικοι

Θρήσκευμα: 100% μουσουλμάνοι, ποσοστό 82,3% αστικός πληθυσμός

Πρωτεύουσα: Ριάντ 6,5 εκατομμύρια κάτοικοι περίπου

Άλλες Μεγάλες Πόλεις: Τζέντα 5,5 εκατομμύρια κάτοικοι, Μέκκα 2 εκατομμύρια, Μεδίνα 1,1 εκατομμύριο και Νταμάμ 1 εκατομμύριο κάτοικοι

Διοικητικό Σύστημα: Η χώρα διαιρείται σε 13 διοικητικές περιφέρειες (Al Bahah, Al Hudud – Shamaliyah Βόρειες Περιοχές), Al Jawf, al Madinah, Al Qasim, Al Riyadh Ash Sharqiyah – Ανατολική Περιφέρεια), Asir, Hail, Jizan, Mekkah, Najran, Tabuk.

Εθνική Επέτειος: 23 Σεπτεμβρίου 1932: επανένωση του Βασιλείου της Σαουδικής Αραβίας

2.Πολιτικό Σύστημα – Πολίτευμα

Σύνταγμα: ανώτατος χάρτης της χώρας. Σύνταγμα της 1ης Μαρτίου 1992. Λειτουργεί ως ο συνταγματικός χάρτης της χώρας και βασίζεται στο Ιερό Κοράνι συγχρόνως με τη ζωή και τις ιερές παραδόσεις του Προφήτη Μωάμεθ.

Νομικό Σύστημα: το ισχύον νομικό σύστημα στη χώρα είναι ο ισλαμικός νόμος (Sharia) με μερικά στοιχεία από το ισχύον γαλλικό και αιγυπτιακό δίκαιο καθώς και την νομοθεσία περί τελωνείων και δασμών. Σύμφωνα με το ισχύον νομικό σύστημα οι εμπορικές διαφορές λύνονται από ειδικές επιτροπές που συγκροτούνται για τα ειδικότερα αυτά θέματα.

3. Εκτελεστική Εξουσία

Αρχηγός του Κράτους είναι ο Βασιλεύς Abdullah bin Abd Al Aziz Al Saud από την 1η Αυγούστου 2005. Ο Βασιλεύς είναι Αρχηγός του Κράτους και Πρόεδρος της Κυβέρνησης της χώρας. Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης είναι ο διάδοχος του θρόνου Crown Prince Salman bin Abd al-Aziz Al Saud – έχει τοποθετηθεί από τις 19 Ιουνίου 2012 – ενώ ο δεύτερος Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης είναι ο Muqrin bin Abd al-Aziz Al Saud, από τον Φεβρουάριο 2013. Το Συμβούλιο των Υπουργών διορίζεται από το Βασιλιά, ενώ η θητεία του Υπουργικού Συμβουλίου είναι τέσσερα χρόνια και περιλαμβάνει πολλά μέλη της βασιλικής οικογένειας.

4. Νομοθετική Εξουσία

Η Νομοθετική Εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Νομοθετικό Συμβούλιο (Al Shura) που αποτελείται από 150 μέλη. Τόσο ο Πρόεδρος όσο και τα μέλη του Ανώτατου Νομοθετικού Συμβουλίου τοποθετούνται από το Βασιλιά και Αρχηγό του Κράτους.

5. Δικαστική Εξουσία

Το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τους δικαστές, οι οποίοι ανάλογα με τα ζητήματα που εξετάζουν είναι είτε τρεις είτε πέντε εφόσον πρόκειται για σοβαρές ποινικού χαρακτήρα υποθέσεις. Τόσο ο Πρόεδρος όσο και τα μέλη του Ανώτατου Δικαστηρίου διορίζονται με βασιλικό διάταγμα μετά από σχετική πρόταση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, σώμα το οποίο αποτελείται από δέκα ενεργά μέλη που είναι ανώτατοι δικαστές καθώς και από άλλους έγκριτους νομικούς. Οι νεοεισερχόμενοι δικαστές και βοηθοί ανώτατων δικαστικών λειτουργών που επιθυμούν να εργασθούν στον δικαστικό χώρο απασχολούνται δοκιμαστικά για περίοδο ενός ή δύο ετών και μετά εισέρχονται κανονικά στο δικαστικό σώμα.

6. Πολιτικά Κόμματα

Στην Σαουδική Αραβία δεν υπάρχουν πολιτικά κόμματα. Υπάρχουν και λειτουργούν πολιτικές ομάδες σε πολύ περιορισμένο βαθμό, όπως η ομάδα για τα δικαιώματα των γυναικών (Ansar Al Marah) και η Ομάδα για την υποστήριξη των δικαιωμάτων των Μουσουλμάνων Shiha ή των Σιϊτών Μουσουλμάνων (Freedom and Justice Coalition).

7. Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς

Η Σαουδική Αραβία συμμετέχει ως πλήρες μέλος σε αρκετούς Διεθνείς Οργανισμούς. Σε κάποιους εξ αυτών η χώρα συμμετέχει με το καθεστώς του Παρατηρητού. Οι διεθνείς οργανισμοί στους οποίους συμμετέχει είναι:

ABEDA – ARAB BANK FOR ECONOMIC DEVELOPMENT IN AFRICA – ΑΡΑΒΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

AfDB – AFRICAN DEVELOPMENT BANK – ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

AFESD – ARAB FUND FOR ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT – ΑΡΑΒΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

AMF – ARAB MONETARY FUND – ΑΡΑΒΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

BIS – BANK FOR INTERNATIONAL SETTLEMENTS – ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

CAEU – COUNCIL OF ARAB ECONOMIC UNITY – ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΡΑΒΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

FAO – FOOD AND AGRICULTURE ORGANISATION OF THE UNITED NATIONS – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΟΥ Ο.Η.Ε.

G-20, G-77 AND GCC (GULF COOPERATION COUNCIL)

IAEA – INTERNATIONAL ATOMIC ENERGY AGENCY – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

IBRD – INTERNATIONAL BANK OF RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT – ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ICAO – INTERNATIONAL CIVIL AVIATION ORGANIZATION – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

ICC – INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE – ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ICRM – INSTITUTE FOR CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT

IDA – INTERNATIONAL DEVELOPMENT ASSOCIATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

IFAD – INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT – ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

IFC – INTERNATIONAL FINANCE CORPORATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

IDB – ISLAMIC DEVELOPMENT BANK

IFRCS – INTERNATIONAL FEDERATION OF RED CROSS AND RED CRESCENT SOCIETIES

ILO – INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION – ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

IFM – INTERNATIONAL MONETARY FUND – ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

IMO- INTERNATIONAL MARITIME ORGANIZATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

IMSO – INTERNATIONAL MOBILE SATELLITE ORGANISATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

INTERPOL – INTERNATIONAL POLICE

IOC – INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE

IOM – INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION – ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ)

ISO – INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR STANDARDIZATION

ITSO – INTERNATIONAL TELECOMMUNICATIONS SATELLITE ORGANIZATION

ITU – INTERNATIONAL TELECOMMUNICATION UNION

MIGA – MULTINATIONAL INVESTMENT GUARANTEE AGENCY

OAPEC – ORGANIZATION OF ARAB PETROLEUM EXPORTING COUNTRIES – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΡΑΒΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΙΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

OIC – ORGANIZATION OF ISLAMIC COUNTRIES – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΣΛΑΜΙΚΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

OPCW – ORGANIZATION OF THE PROHIBITION OF CHEMICAL WEAPONS – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΞΑΠΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΠΛΩΝ

OPEC – UN – UNCTAD – UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT

UNESCO – UNITED NATIONS EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION

UNIDO – UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

UNRWA – UNITED NATIONS RELIEF AND WORKS AGENCY

UNWTO – WORLD TOURISM ORGANIZATION

WCO – WORLD CUSTOMS ORGANIZATION

WFTU – WORLD FEDERATION OF TRADE UNIONS

WHO – WIPO – WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION

WMO – WORLD METEOROLOGICAL ORGANIZATION

WTO – WORLD TRADE ORGANIZATION

www.sale.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ

1. Γενικά Στοιχεία

Το 2013 υπήρξε ένα ακόμη εξαιρετικό δημοσιονομικό έτος για την οικονομία της Σαουδικής Αραβίας ενώ η αύξηση του Α.Ε.Π. της χώρας σταθεροποιήθηκε σε ποσοστό 3,6%. Η Σαουδαραβική οικονομία παρουσίασε έντονα αναπτυξιακούς ρυθμούς με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) να καταγράφει σημαντική αύξηση, η οποία οφείλεται κυρίως στις εξαγωγές πετρελαίου και παραγώγων του πετρελαίου προϊόντων, αλλά και σε άλλους τομείς εκτός του πετρελαίου. Ο ενεργειακός τομέας το 2013 σημείωσε αύξηση γύρω στο 3,1 % ενώ για τους άλλους τομείς της οικονομίας σημειώθηκε αύξηση 3,3 % στο τελευταίο τρίμηνο του έτους, ενώ συνολικά ο μη ενεργειακός τομέας σημείωσε αύξηση 5,4%.

Οι κυρώσεις και το εμπάργκο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις εξαγωγές πετρελαίου από το Ιράν, από τον Ιούλιο 2012, επέτρεψαν στην Σαουδική Αραβία να διατηρήσει τη πρώτη θέση ως προμηθευτής αργού πετρελαίου προς τις χώρες της Ευρώπης και αλλού. Εντούτοις, το έτος 2013 λόγω της επιστροφής του Ιράν στην ενεργειακή αγορά, αναμένεται μείωση της διεθνούς ζήτησης για σαουδαραβικό πετρέλαιο. Σε αυτό το πλαίσιο, το τελευταίο τρίμηνο του έτους η Σαουδική Αραβία μείωσε την παραγωγή πετρελαίου από 10 εκατ. βαρέλια ημερησίως σε 9,45 εκατ. βαρέλια ημερησίως. Επίσης, τα αποθέματα του αργού πετρελαίου κυμάνθηκαν στα 265,8 δισεκ. βαρέλια το έτος που επαρκούν για να καλύψουν τη διεθνή ζήτηση για τα επόμενα 76 έτη.

Οι εκτιμήσεις για μέση τιμή ανά βαρέλι τα 105 δολάρια βοήθησε στο να διατηρηθούν τα έσοδα από εξαγωγές πετρελαίου πάνω από το 1 τρις Σαουδαραβικά Ριάλια (1,08 τρις Ριάλια), το τέταρτο υψηλότερο ποσοστό που έχει καταγραφεί ποτέ, παρόλο που για το 2013 υπήρξε μείωση της παραγωγής στα 9,5 εκατομμύρια βαρέλια ημερησίως (μείωση 4,2% έναντι του 2012) κυρίως εξαιτίας των έντονων αντιδράσεων από άλλες χώρες-μέλη του ΟΠΕΚ. Παράλληλα για το 2013 το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν συρρικνώθηκε κατά 3,1%, η πρώτη αρνητική ένδειξη από το 2009 και μετά όταν η Σαουδική Αραβία είχε μειώσει την ημερήσια παραγωγή της, από τα 9,22 στα 8,17 εκατομμύρια βαρέλια. Οι παραπάνω διαπιστώσεις βρίσκονται σε άμεση συνάρτηση με τη πορεία των αμερικανό-ιρανικών σχέσεων και την συνεχιζόμενη σύγκρουση μεταξύ των δύο πλευρών, την ελαστικότητα της παγκόσμιας ζήτησης σε πετρέλαιο και την σταθερότητα του διεθνούς οικονομικού και χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος. Ο ενεργειακός τομέας αποτελεί τη βάση της σαουδαραβικής οικονομίας και ανέρχεται σε ποσοστό 47,4 % του ΑΕΠ, ενώ τα δημόσια έσοδα από την πώληση του πετρελαίου αγγίζουν το 90% των συνολικών δημοσίων εσόδων και ανήλθαν για το 2013 στα 1.017 τρις δολάρια.

Παράλληλα, μια ακόμη ένδειξη της επιβράδυνσης του αναπτυξιακού ρυθμού της οικονομίας, προέρχεται από τον τραπεζικό τομέα. Σύμφωνα με την Χρηματοπιστωτική Αρχή της Σαουδικής Αραβίας, υπήρξε αύξηση του ποσοστού χορήγησης δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα κατά 13%, ποσοστό που αντιπροσωπεύει τη μικρότερη μεταβολή από τα μέσα του 2012.

Ενώ ο αναπτυξιακός ρυθμός της οικονομίας επιβραδύνεται, ο πληθωρισμός ανήλθε στο ποσοστό του 3,1 % με το κόστος ζωής να είναι υψηλότερο στα ενοίκια κατοικιών, στα τρόφιμα και στα αναλώσιμα είδη. Καθώς το κόστος ενέργειας είναι χαμηλό στη Σαουδική Αραβία και αντιπροσωπεύει το 10% του ΑΕΠ, η σαουδαραβική κυβέρνηση ακολουθεί την εξής πολιτική: ενθαρρύνει μεν τους πολίτες να καταναλώνουν περισσότερη ενέργεια, προτίθεται δε να αυξήσει το ποσοστό της συμμετοχής των υδρογονάνθρακων στα αγαθά που εξάγονται.

Όσον αφορά το δημόσιο τομέα, οι δημόσιες δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 260,3 δις. δολαρίων, σημειώνοντας αύξηση 5,6% σε σύγκριση με το 2012. Έτσι διαμορφώθηκε πλεόνασμα 48,1 δις δολαρίων, ποσοστό 6,4% του ΑΕΠ, το χαμηλότερο τα τρία τελευταία χρόνια. Σε αυτό το πλαίσιο, το συνολικό δημόσιο χρέος διαμορφώθηκε χαμηλότερα στο ποσό των 20 δις δολαρίων και συγκεκριμένα το χρέος της κεντρικής κυβέρνησης δεν ξεπέρασε τα 6,3 δις δολάρια.

Ο ιδιωτικός τομέας στο σύνολό του συμμετείχε με το σημαντικό ποσοστό 48% στην αύξηση του Α.Ε.Π., σημειώνοντας αύξηση κατά 5,5 % και σηματοδοτώντας το ζωτικό ρόλο των ιδιωτικών επιχειρήσεων στην ανάπτυξη της εγχώριας οικονομίας. Οι κατασκευές, η βιομηχανία, η επικοινωνία και οι μεταφορές με ποσοστά αύξησης 8,1%, 10,1 % και 7,2 % αντίστοιχα αποτέλεσαν τους τρεις βασικούς πυλώνες της δυναμικότητας του ιδιωτικού τομέα και της ενίσχυσης του ρόλου των ιδιωτικών επιχειρήσεων. Ο δυναμισμός του ιδιωτικού τομέα πηγάζει από τα διάφορα βασικά διατάγματα, το υγιές επιχειρηματικό περιβάλλον με την αύξηση της εμπιστοσύνης των επιχειρηματιών και το σημαντικά βελτιωμένο φορολογικό και δημοσιονομικό κλίμα.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Σαουδαραβικού Υπουργείου Οικονομικών, το Α.Ε.Π. έως το τέλος του 2012 έφθασε στα 2 τρις 727 δις Σαουδαραβικά Ριάλια, ενώ σύμφωνα με τις ίδιες προβλέψεις μέχρι το τέλος 2013 έφθασε στα 2 τρις 819 δις Σαουδαραβικά Ριάλια (751,6 δις δολάρια) και για το 2014 προβλέπεται να αγγίξει τα 2 τρις 905 δις Σαουδαραβικά Ριάλια (774,6 δις δολάρια). Η αύξηση του Α.Ε.Π. ανήλθε για το 2012 στο 8,6% ενώ για το 2013 ανήλθε στο 3,3% και για το 2014 προβλέπεται να φτάσει στο 3,1%. Το συνολικό δημόσιο χρέος ανήλθε έως το τέλος 2013 στα 100 δις Σαουδαραβικά Ριάλια, 4,5% του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος της χώρας.

2. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Εκταση	2.149.690	τετραγωνικά
	χιλιόμετρα	
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.)	2010 774,2 δις \$	
	2011 840,6 δις \$	
	2012 883,7 δις \$ και	
	2013 745 δις \$	
	2010 7,4%	

Αύξηση Α.Ε.Π.	2011 8,6% 2012 5,1% και 2013 -1,4 %
Α.Ε.Π. – Κατά Κεφαλή	2010 28.500 \$ 2011 29.600 \$ 2012 30.500 \$ και 2013 24.246 \$
Εθνική Αποταμίευση -% ΑΕΠ	2013 47,6%
Ανάλυση Α.Ε.Π. ανά τομέα (2013)	Εμπόριο και Υπηρεσίες 35,1% Ορυκτά Μεταλλεύματα και καύσιμα, λιπαντικά και έλαια 44,8% Βιομηχανία 10,1% Κατασκευαστικός Τομέας 4,8% Διύλιση πετρελαίου 2,4% Γεωργία Υλοτομία και Ιχθυοκαλλιέργειες 1,8% Ηλεκτρισμός, Φυσικό Αέριο και Διαχείριση Υδάτων 1,1%
Ανάλυση Α.Ε.Π. ανά τομέα προέλευσης (2013)	Γεωργία 2%, Βιομηχανία 65% και Υπηρεσίες 33%
Γεωργία – Προϊόντα	Σιτηρά, γάλα και γαλακτοκομικά, οπωροκηπευτικά, αυγά, εσπεριδοειδή, πουλερικά και άλλα
Βιομηχανικά Προϊόντα	Αργό πετρέλαιο, πετροχημικά, διύλιση πετρελαίου, αμμωνία, φυσικό αέριο, βιομηχανικά αέρια, καυστική σόδα, τσιμέντα, λιπάσματα, πλαστικά, μέταλλα, κατασκευές και δομικά υλικά
Βιομηχανική Παραγωγή	10, 1% (2013)
Εργατικό Δυναμικό	8.012 εκατομμύρια, 80% αλλοδαποί εργαζόμενοι (2012)
Εργατικό Δυναμικό ανά	Γεωργία – 6,7% Βιομηχανία – 21,4%

τομέα	Υπηρεσίες – 71,9%
Ανεργία	2011 10,8% 2012 10,6% και 2013 9,4 %
Προϋπολογισμός	2013 Έσοδα 892 δις \$ 2013 Έξοδα 797 δις \$
Φορολογία και άλλα έσοδα	2012 46,5% Α.Ε.Π.
Πλεόνασμα Προϋπολογισμού	2012 13,1% Α.Ε.Π.
Δημόσιο Χρέος	2012 11,8% Α.Ε.Π.
Πληθωρισμός	2011 3,9% , 2012 2,9% και 2013 3,5 %
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	2011 158,5 δις \$ 2012 164,8 δις \$ και 2013 93,9 δις \$
Εξαγωγές	2011 364,7 δις \$, 2012 388,4 δις \$ και 2013 308,9 δις \$
Εξαγωγές – Κυριότερα Προϊόντα	Αργό πετρέλαιο, πετροχημικά, ηλεκτρικό και ηλεκτρολογικό υλικό, χαρτί και προϊόντα χαρτιού, ιατρικό και φαρμακευτικό υλικό, προκατασκευασμένες μεταλλικές κατασκευές, συστήματα ψύξης και air-conditions, υλικά καθαρισμού, πλαστικά και πλαστικές πρώτες ύλες, δομικά υλικά, μονωτικά υλικά, πλαστικοί σωλήνες, τσιμέντο, χαλιά και τάπητες, υλικά άρδευσης και αποχέτευσης, τρόφιμα, χαλκός και καλώδια, κοσμήματα και άλλα
Εισαγωγές	2011 120 δις \$ 2012 141,8 δις \$ και 2013 135,9 δις \$
Εισαγωγές – Κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα	Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός, τρόφιμα, χημικά, κλωστοϋφαντουργικά και έτοιμα ενδύματα, μέταλλα και ορυκτά, ηλεκτρικά μηχανήματα και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός.
Συναλλαγματικά Αποθέματα και Αποθέματα σε Χρυσό	31/12/2011 541,1 δις δολάρια 31/12/2012 656,9 δις δολάρια

	31/12/2013 733,7 δις δολάρια
Εξωτερικό Χρέος	31/12/2011 113,7 δις δολάρια 31/12/2012 136,3 δις δολάρια
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στη χώρα	31/12/2011 210,8 δις δολάρια 31/12/2012 223,2 δις δολάρια
Σαουδαραβικές Άμεσες Επενδύσεις στο εξωτερικό	31/12/2011 17,72 δις δολάρια 31/12/2012 22,12 δις δολάρια
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στην Σαουδική Αραβία, ανά χώρα	2011 ΗΠΑ 17%, Κουβέιτ 9%, Γαλλία 8%, Ιαπωνία 9%, ΗΑΕ 7%, Μπαχρέϊν 8%, Κίνα 5%, Γερμανία 4%, Ηνωμένο Βασίλειο 4%, Ολλανδία 3%, Ιορδανία 2% και Μαλαισία 1%

Κύρια χαρακτηριστικά της Σαουδικής Αραβίας που δικαιολογούν τα ανωτέρω μακροοικονομικά στοιχεία και συνηγορούν υπέρ μίας δυναμικής αναπτυξιακής πορείας της χώρας είναι:

- το ισχυρό Α.Ε.Π. και η συνεχής αυξητική του πορεία. Η Σαουδική Αραβία έχει το υψηλότερο Α.Ε.Π. από τα έξι κράτη-μέλη των Χωρών του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου στα 745 δις δολάρια έναντι 389 δις για τα ΗΑΕ, 199 δις για το Κατάρ, 186 δις για το Κουβέιτ, 81 δις για το Ομάν και 28 δις για το Μπαχρέϊν
- σημαντικό πλεόνασμα στον κρατικό προϋπολογισμό. Χαρακτηριστικά σημειώνεται ότι στο πρώτο τρίμηνο του 2014 το πλεόνασμα του προϋπολογισμού έφθασε στο ύψος ρεκόρ των 2.717 δις Σαουδαραβικών Ριαλίων ή 727 δις δολαρίων
- σταθερότητα τιμών
- κατέχει το 25% των παγκόσμιων αποθεμάτων σε αργό πετρέλαιο
- είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος προμηθευτής φυσικού αερίου
- είναι η μεγαλύτερη οικονομία στον Αραβικό Κόσμο και μεταξύ των είκοσι μεγαλύτερων οικονομιών (G20)
- είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός πετροχημικών στον Αραβικό Κόσμο
- ανοικτή οικονομία και πλήρες μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ)
- κλίμα πολιτικής και επιχειρηματικής σταθερότητας και ενεργό μέλος σε πολλούς Αραβικούς και Διεθνείς Οικονομικούς και άλλους Οργανισμούς
- φιλικό περιβάλλον για αλλοδαπές επενδύσεις, μεταξύ των 20 πρώτων ελκυστικών προορισμών για άμεσες ξένες επενδύσεις
- κίνητρα για επενδύσεις, απαλλαγή από φορολογικές υποχρεώσεις και άλλες οικονομικές διευκολύνσεις
- 10^{ος} μεγαλύτερος εξαγωγέας (εκτός του Ενδοκοινοτικού Εμπορίου των 28 της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και

- 21^{ος} μεγαλύτερος εισαγωγέας (εκτός του Ενδοκοινοτικού Εμπορίου των 28 της Ευρωπαϊκής Ένωσης)
- στον παγκόσμιο χάρτη της ανταγωνιστικότητας των οικονομιών η Σαουδαραβική Οικονομία για το χρονικό διάστημα 2013 – 2014 κατατάσσεται ως εξής:

Δείκτες	Κατάταξη μεταξύ των Αραβικών Χωρών	Κατάταξη σε παγκόσμια κλίμακα
Διευκόλυνση του επιχειρείν	1 ^η	12 ^η
Ανταγωνιστικότητα της Οικονομίας	3 ^η	20 ^η
Θεσμοί	4 ^η	20 ^η
Υποδομές	4 ^η	31 ^η
Μακροοικονομικό Περιβάλλον	2 ^η	4 ^η
Πνευματικά Δικαιώματα	5 ^η	27 ^η
Υγεία και Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	5 ^η	53 ^η
Ανώτερη Εκπαίδευση και Επιμόρφωση	3 ^η	48 ^η
Αποτελεσματικότητα της αγοράς	4 ^η	27 ^η
Ανάπτυξη της οικονομικής αγοράς	3 ^η	27 ^η
Τεχνολογία και τεχνολογικές εξελίξεις	3 ^η	41 ^η
Μέγεθος αγοράς	1 ^η	23 ^η
Εξέλιξη επιχειρηματικότητας	3 ^η	28 ^η
Καινοτομία	3 ^η	30 ^η

3. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών

Ο ιδιωτικός τομέας εξακολούθησε και το 2013 να συμμετέχει με υψηλά ποσοστά στην αύξηση του Α.Ε.Π. (48%) ενώ οι επιδόσεις των περισσότερων κλάδων κρίνονται από ικανοποιητικές έως εξαιρετικές.

Πιο αναλυτικά ο βιομηχανικός τομέας σημείωσε αύξηση 8,3%, ο κατασκευαστικός – τεχνικός τομέας 10,3%, οι επικοινωνίες, οι μεταφορές και η αποθήκευση προϊόντων και εμπορευμάτων 10,7%, το χονδρεμπόριο, το λιανεμπόριο, ο ξενοδοχειακός τομέας και ο τομέας της εστίασης αύξηση 8,3%, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και νερού αύξηση 7,3% και ο τομέας των ασφαλειών, ενοικίασης κατοικιών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών αύξηση 4,4%. Σύμφωνα με τον τρέχοντα πληθωρισμό και τα επίπεδα τιμών ο δείκτης κόστους ζωής ανήλθε για το 2012 σε 2,9% ενώ το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε σημαντικό πλεόνασμα που ξεπέρασε το 2013 τα 138 δις δολάρια έναντι των 156 δις δολαρίων για το 2011. Από τα ίδια στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Σαουδικής Αραβίας (Saudi Arabian Monetary Agency – SAMA) το εμπορικό ισοζύγιο παρουσίασε για το 2013 σημαντικό πλεόνασμα 156,3 δις δολάρια. Το υψηλό αυτό πλεόνασμα οφείλεται στις αυξημένες εξαγωγές πετρελαίου καθώς επίσης και στην γενικότερη αύξηση των Σαουδαραβικών εξαγωγών.

3.1. Εξωτερικό Εμπόριο

Όσον αφορά τις Σαουδαραβικές εξαγωγές η συνολική τους αξία το 2013 έφθασε στα 1,486 δις Σαουδαραβικά Ριάλια (382,4 δις δολάρια) σημειώνοντας αύξηση έναντι του 2012 ενώ για το 2014 αναμένεται μείωση στα 308,6 δις Ριάλια.

Όσον αφορά τις εξαγωγές βιομηχανικών προϊόντων για το 2013 ανήλθαν στα 56,457 δις δολάρια. Οι εισαγωγές της Σαουδικής Αραβίας παρουσίασαν αντίστοιχα σχετική μείωση φθάνοντας στα 128,603 δις δολάρια και το 2014 αναμένεται να φθάσουν στα 151,8 δις δολάρια.

Όσον αφορά το εξωτερικό εμπόριο υπηρεσιών, αυτό διαμορφώθηκε για το έτος 2013 ως εξής: οι εξαγωγές υπηρεσιών ανήλθαν στα 10,575 δις δολάρια, ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν στα 49,889 δις δολάρια. Ο όγκος του συνολικού εξωτερικού εμπορίου διαμορφώθηκε ως εξής: οι εξαγωγές ανήλθαν στα 382,5 δις δολάρια, και οι εισαγωγές ανήλθαν στα 226, 2 δις δολάρια παρουσιάζοντας πλεόνασμα ύψους 156,3 δις δολαρίων.

Οι κυριότεροι προμηθευτές της Σαουδικής Αραβίας για το 2013 ήταν οι ΗΠΑ, η Κίνα, η Ιαπωνία, η Νότιος Κορέα, τα ΗΑΕ, η Ινδία, η Γαλλία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου η Σαουδική Αραβία βρίσκεται στην 10^η θέση στο πίνακα των εξαγωγών και στην 21^η θέση ως ο μεγαλύτερος εισαγωγέας.

Οι κυριότεροι εμπορικοί εταίροι της Σαουδικής Αραβίας για το 2013, όσον αφορά τις εξαγωγές της χώρας είναι οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία, η Κίνα, η Νότιος Κορέα με ποσοστό, η Ινδία, η Σιγκαπούρη, η Ταϊβάν, η Ιταλία, το Μπαχρέϊν, και τα ΗΑΕ. Τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζουν οι εξαγωγές και τα προϊόντα που εξάγει η χώρα, μεταξύ των άλλων, είναι:

- περισσότερα από 2.000 προϊόντα που κατατάσσονται σε 17 διαφορετικές ομάδες
- εφαρμογή διεθνών κανόνων και προδιαγραφών
- προσβασιμότητα σε περισσότερες από 148 αγορές χωρών του εξωτερικού
- υψηλή ποιότητα στην συσκευασία των προϊόντων
- ανταγωνιστικές τιμές
- χρηματοδοτικά προγράμματα
- διευκολύνσεις στο τομέα των μεταφορών
- δυνατότητα αεροπορικών, θαλάσσιων και επίγειων μεταφορών

3.2 Κίνητρα για άμεσες αλλοδαπές επενδύσεις στην Σαουδική Αραβία

Κίνητρα που δίνει η Σαουδαραβική Κυβέρνηση προκειμένου προσελκύσει περισσότερους αλλοδαπούς επενδυτές, μεταξύ των άλλων, είναι:

- κανένας περιορισμός σε επανεξαγωγή κεφαλαίων
- 100% συνεταιρική εκμετάλλευση γής από αλλοδαπούς επενδυτές
- απαλλαγή από φορολογία εισοδήματος και φορολογία 20% επί των κερδών των ξένων εταιρειών
- οι αλλοδαποί επενδυτές έχουν το δικαίωμα να επωφεληθούν από ειδικευμένους οικονομικούς θεσμούς (τοπικούς και διεθνείς)
- απελευθερωμένη αγορά με πληθυσμό γύρω στα 29 με 30 εκατομμύρια κατοίκους
- προσέγγιση σε άλλες μεγάλες αγορές
- χαμηλά εργατικά κόστη
- κυριότερος προμηθευτής σε ενέργεια
- εγγύηση στις μεταφορές
- πρώτη μεταξύ των χωρών-μελών του Συμβουλίου Συνεργασίας και των χωρών της Δυτικής Ασίας, αναφορικά με τις ξένες επενδύσεις
- πρώτη στον Αραβικό Κόσμο, όσον αφορά τις άμεσες ξένες επενδύσεις, με εισροές αλλοδαπών κεφαλαίων έως και 38,2 δις δολάρια, ποσοστό 39% επί του συνόλου των άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων στις αραβικές χώρες
- πρώτη χώρα αποδέκτης στο σύνολο των ενδο-αραβικών επενδύσεων, συνολικής αξίας 11,6 δις δολαρίων με ποσοστό 60,4% επί του συνόλου
- οι σημαντικότερες επενδύσεις στις χώρες της Δυτικής Ασίας κατευθύνονται στην Σαουδική Αραβία, Τουρκία και ΗΑΕ

- η Σαουδική Αραβία έχει υπογράψει και έχει θέσει σε ισχύ 41 διμερείς συμφωνίες με διάφορες χώρες, μεταξύ αυτών 17 συμφωνίες για επενδύσεις και 24 για αποφυγή διπλής φορολογίας

3.3. Επενδυτικά Σχέδια έως το 2020

Η Σαουδαραβική Κυβέρνηση έως το 2020 προβλέπει την υλοποίηση επενδύσεων σε διάφορους τομείς ως ακολούθως:

- 200 δις δολάρια σε διάφορα έργα υποδομών
- 92 δις δολάρια στο τομέα των πετροχημικών
- 90,7 δις δολάρια στην παραγωγή και εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας
- 88 δις δολάρια για μονάδες αφαλάτωσης θαλασσινού νερού
- 70,7 δις δολάρια για τους τομείς των τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και ηλεκτρονικών επικοινωνιών
- 53,5 δις δολάρια για ανάπτυξη του τουρισμού και των τουριστικών υποδομών της χώρας
- 50 δις δολάρια για παραγωγή φυσικού αερίου
- 28,3 δις δολάρια για επέκταση της αγροτικής παραγωγής
- 10,7 δις δολάρια για θέματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης
- 22 δις δολάρια για κατασκευή του υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου της πρωτεύουσας Ριάντ

Χαρακτηριστικά παραδείγματα σημαντικής αξίας επενδύσεων που υλοποιεί η κυβέρνηση της χώρας είναι ο τομέας της κατοικίας και της ανέγερσης νέων συγκροτημάτων κατοικιών για στέγαση του αυξανόμενου πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας καθώς και η ανάθεση του έργου για την κατασκευή του υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου της πρωτεύουσας Ριάντ.

3.4 Εξορθολογισμός τής αγοράς εργασίας

Μέσα στο 2013 και σε πλήρη εφαρμογή της σαουδοποίησης και στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων που εφήρμοσε η σαουδαραβική κυβέρνηση, αυξήθηκαν οι προσφερόμενες θέσεις εργασίας σε ημεδαπούς, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα με σκοπό να κατευνασθούν όλες οι κοινωνικές δυσaréσκείες και τυχόν αναταραχές.

Η κυβέρνηση προσπάθησε να θέσει το θεσμικό πλαίσιο για την παραμονή και μόνιμη εργασία όλων των αλλοδαπών που παραμένουν παράνομα στη χώρα. Τουλάχιστον 1 εκατομμύριο αλλοδαποί έφυγαν και άλλοι 200.000 επαναπατρίστηκαν στις χώρες καταγωγής τους, αφού τους χορηγήθηκε η σχετική αμνηστία. Οι δυσλειτουργίες που παρατηρήθηκαν σε αρκετούς τομείς της οικονομίας λόγω των διορθώσεων στο καθεστώς παραμονής και εργασίας των αλλοδαπών ξεπεράσθηκαν αρκετά γρήγορα και χωρίς πάντως να δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα. Οι μεταρρυθμίσεις και οι συνεχείς προσπάθειες

βελτίωσης της ευελιξίας και της παραγωγικότητας του εργατικού δυναμικού είναι συνεχείς και εντείνονται με την πάροδο των ετών, ενώ οι δείκτες της ανεργίας εξακολουθούν να παραμένουν σε σχετικά υψηλά επίπεδα. Συμπερασματικά, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η Σαουδική Αραβία και η σαουδαραβική οικονομία απολαμβάνουν του καθεστώτος αξιόλογου πιστωτή και ενός ισχυρού ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών. Στο τέλος του 2013, η πιστοληπτική ικανότητα της χώρας έφτασε στο 59% του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας κυβερνητικό πλεόνασμα της τάξης του 7,1% του ΑΕΠ. Τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας έφτασαν στο 113,5% του ΑΕΠ και για πρώτη φορά η πιστοληπτική ικανότητα της χώρας έφτασε το 100% του ΑΕΠ. Στα προηγούμενα 10 με 11 χρόνια υπήρξαν πλεονάσματα τού ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών με διψήφιο ποσοστό αγγίζοντας το 2013 το 17,6% του ΑΕΠ.

Το πλεόνασμα του ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών για το 2013 επετεύχθη παρόλη την αύξηση των μεταναστευτικών εμβασμάτων στο εξωτερικό κατά 20%, φθάνοντας στο 4,6% του ΑΕΠ, αύξηση που δικαιολογείται από την ανασφάλεια και το φόβο των μεταναστών σχετικά με το καθεστώς εργασίας και παραμονής τους στη χώρα.

3.5 Σημαντικές επενδύσεις στο τομέα της στέγασης

Η Σαουδαραβική Κυβέρνηση με συγκεκριμένες ενέργειες προχωρά στην υλοποίηση μεγάλου επενδυτικού προγράμματος στο θέμα της στέγασης και της ανέγερσης συγκροτημάτων νέων κατοικιών. Με βασιλικό διάταγμα προβλέπεται η χορήγηση πιστώσεων συνολικού ύψους 14,67 δις δολαρίων προς την Γενική Αρχή Στεγαστικού Προγράμματος (General Housing Authority) και το Ταμείο Ανάπτυξης για τον Οικιστικό Τομέα (Real Estate Development Fund) με σκοπό την ενίσχυση του στεγαστικού προγράμματος και την εξασφάλιση κατοικίας για το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού. Συγκεκριμένα και με βάση το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπεται η κατασκευή 500.000 νέων κατοικιών και συγκροτημάτων κατοικιών προκειμένου ανταποκριθούν στις νέες αυξημένες ανάγκες του πληθυσμού της χώρας. Με την εφαρμογή συγκεκριμένου προγράμματος προβλέπεται επίσης η μείωση της έλλειψης κατοικιών και στέγασης από 1,2 εκατομμύρια κατοικίες σε 700.000

Παράλληλα η αύξηση των στεγαστικών δανείων που χορηγούνται από 300.000 Ριάλια (80 χιλιάδες \$) σε 500.000 Ριάλια (133 χιλιάδες \$) σε συνδυασμό με την ανέγερση των 500.000 χιλιάδων νέων κατοικιών και τη παροχή στέγης σε όσο το δυνατόν περισσότερες οικογένειες αποτελούν τα βασικά κίνητρα για την ενίσχυση του κατασκευαστικού – στεγαστικού τομέα ενώ παράλληλα καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό η βασική ανάγκη στέγασης για μεγάλα τμήματα του πληθυσμού.

3.6. Κατασκευή υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου στο Ριάντ

Η ανάθεση του έργου για την κατασκευή του υπόγειου σιδηροδρομικού δικτύου της πρωτεύουσας Ριάντ αποτελεί εξίσου ένα μεγαλεπήβολο έργο υποδομών και παράλληλα μία σημαντική επένδυση. Το συνολικό ύψος της εν λόγω επένδυσης ανέρχεται, σύμφωνα με όλους τους υπολογισμούς, στα 22 δις δολάρια και αποτελεί το μεγαλύτερο έργο υποδομών ενώ συνδέεται άμεσα με το μέλλον της πόλης του Ριάντ, ο πληθυσμός της οποίας αναμένεται έως το τέλος της τρέχουσας δεκαετίας να φθάσει στα 8,5 εκατομμύρια κατοίκους.

Το υπόγειο σιδηροδρομικό δίκτυο, το μεγαλύτερο του είδους του που κατασκευάζεται παγκοσμίως, προβλέπεται να έχει συνολικό μήκος 175 χιλιόμετρα (109 μίλια) και 85 σταθμούς καλύπτοντας τις περισσότερες περιοχές του πολεοδομικού συγκροτήματος, προσφέροντας συνολικά 15.000 νέες θέσεις εργασίας με τις έξι διαφορετικές γραμμές που θα έχει.

3.7 Τραπεζικός Τομέας – Χρήση – Επαναπατρισμός Κεφαλαίων – Χρηματοδότηση

Στο επίπεδο των οικονομικών και νομισματικών εξελίξεων και σε συνδυασμό με τις διεθνείς νομισματικές και οικονομικές εκτιμήσεις και προοπτικές, η Σαουδική Αραβία εξακολούθησε και το 2013 την εφαρμογή σταθερής νομισματικής και φορολογικής πολιτικής με σκοπό την διατήρηση ενός ικανοποιητικού επιπέδου ρευστότητας στην αγορά ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες όλων των κλάδων της οικονομίας. Τα αποθεματικά της Κεντρικής Τράπεζας έφτασαν μάλιστα σε ιστορικά υψηλό ποσοστό σημειώνοντας αύξηση 9,2% , ενώ οι συνολικές καταθέσεις των ιδιωτών στις τράπεζες κυμάνθηκαν στο ποσό των 393,1 δις δολαρίων σημειώνοντας αύξηση 11,2 % το έτος 2013, ενώ η αύξηση συνεχίστηκε σημειώνοντας ποσοστό 5,1% το πρώτο τέταρτο του 2014.

Παρόλα αυτά το πρόγραμμα δανείων και πιστωτικών διευκολύνσεων διαφοροποιείται αναλόγως των δραστηριοτήτων και χαρακτηρίζεται από αυξομειώσεις και διαφοροποιήσεις. Τα χορηγούμενα δάνεια προς το δημόσιο αυξήθηκαν κατά 23,6 %, ενώ προς τον ιδιωτικό τομέα παρουσίασαν αύξηση κατά 1,1 % .

Παράλληλα το Σαουδαραβικό Ταμείο Βιομηχανικής Ανάπτυξης (Saudi Industrial Development Fund) συνέχισε και το 2012 τη πολιτική ενίσχυσης των τοπικών βιομηχανικών μονάδων σε όλους τους τομείς άσκησης δραστηριότητας. Για όλο το 2012 ο εν λόγω Οργανισμός ενέκρινε 136 δάνεια συνολικής αξίας 9 δις 940 εκατομμυρίων Ριαλίων. Επιπλέον το Ειδικό Πρόγραμμα Εγγυημένων Δανείων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (KAFALA), τη διαχείριση του οποίου έχει το Σαουδαραβικό Ταμείο Βιομηχανικής Ανάπτυξης (SIDF) χορήγησε συνολικά 1,670 εγγυημένα δάνεια συνολικού ύψους

949 εκατομμυρίων Ριαλίων με σκοπό να εγγυηθεί για 98 Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις στις οποίες χορηγήθηκαν δάνεια, συνολικού ύψους 1 δις 768 εκατομμυρίων Ριαλίων.

3.8 Χρηματιστήριο – Αρχή Κεφαλαιαγοράς

Οι πρώτοι μήνες του 2014 ήταν ευνοϊκοί για το Χρηματιστήριο Αξιών της Σαουδικής Αραβίας. Ο δείκτης Tadawul έκλεισε στις 9.585,22 μονάδες στο τέλος του 2013, σημειώνοντας αύξηση 12,6 % . Πιο συγκεκριμένα, οι τράπεζες ανακοίνωσαν ακαθάριστα κέρδη 35,7 δις δολάρια για το έτος 2013, ενώ το έτος 2012 κυμάνθηκαν στα 33,5 δις δολάρια. Επίσης, ο αριθμός των εγγεγραμμένων εταιρειών ανήλθε στις 164, από 163 που ήταν το 2012.

Με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη και σταθεροποίηση των δομικών και οργανωτικών μεταρρυθμίσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση και εκσυγχρονισμό βασικών τομέων της Σαουδαραβικής Οικονομίας, υπάρχει η μελλοντική προοπτική του ανοίγματος του χρηματιστηρίου σε ξένους επενδυτές στο πλαίσιο της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας. Έτσι, δημιουργήθηκαν νέες αρχές και ψηφίσθηκαν νόμοι που αποσκοπούν σε φορολογικές, θεσμικές και οργανωτικές μεταρρυθμίσεις όπως: η αξιολόγηση και αναβάθμιση της Γενικής Επιτροπής Εκπαίδευσης, η Εθνική Επιτροπή Ραδιοτηλεόρασης, η Γενική Αρχή Οπτικοακουστικής Πληροφόρησης, η Αρχή Δημοσίων Μεταφορών, οι Κανονισμοί του Σαουδαραβικού Πρακτορείου Ειδήσεων, Νόμος για επιθεώρηση των οικονομικών των επιχειρήσεων, Νόμος για χρηματοδότηση του τομέα της στέγασης και κατοικίας (Real Estate), Νόμος για χρηματοδοτική μίσθωση (Financial Lease Law), Νόμος για υποθήκη κατοικιών (Registered Real Estate Mortgage Law), Νόμος για καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος (Anti money-Laundering Law), Νόμος περί Διαιτησίας (Arbitration Law).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Οικονομικές προβλέψεις για το έτος 2014

Το 2013 αποτέλεσε για τη Σαουδική Αραβία ένα ακόμη έτος σταθερής αναπτυξιακής πορείας με τα βασικότερα οικονομικά μεγεθη να ακολουθούν αυξανόμενους ρυθμούς. Οι οικονομικές επιδόσεις της χώρας οφείλονται κυρίως στην αύξηση του ΑΕΠ, στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, στην κοινωνική ομαλότητα και στις μεταρρυθμίσεις που έχει εφαρμόσει η κυβέρνηση της χώρας τα τελευταία έτη. Τα αποτελέσματα των μεταρρυθμίσεων αυτών είναι ορατά όχι μόνο στον οικονομικό, αλλά και στον κοινωνικό τομέα. Έτσι, διατηρήθηκε το σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον, η χρηματοπιστωτική ρευστότητα, η κοινωνική σταθερότητα και παράλληλα δημιουργήθηκε ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα, ενώ άνοιξε ο δρόμος για νέες επιχειρηματικές συνεργασίες με επιχειρήσεις άλλων χωρών. Φυσικά, σε ένα τέτοιο κλίμα, δε θα μπορούσε να μην ευνοηθεί και το διεθνές εμπόριο, του οποίου οι δείκτες και το έτος 2013 κατέγραψαν σημαντικές επιδόσεις.

Οι προβλέψεις για την οικονομία της Σαουδικής Αραβίας και για το έτος 2014 είναι ευοίωνες. Με την κατάθεση του νέου προϋπολογισμού για το 2014, ο οποίος προβλέπεται να είναι ισοσκελισμένος και να παρουσιάζει πλεόνασμα 228 δις δολαρίων, η Σαουδαραβική κυβέρνηση παρουσίασε αναλυτικά όλες τις εξελίξεις και την κατάσταση της Σαουδαραβικής οικονομίας για το έτος 2013. Αρχικά θα πρέπει να τονισθεί ότι για το 2014, η Σαουδαραβική κυβέρνηση εξακολουθεί να εφαρμόζει την πολιτική στήριξης και ενίσχυσης βασικών τομέων, όπως είναι η εκπαίδευση-επιμόρφωση των νεότερων σε ηλικία που επιθυμούν να εργαστούν είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Παράλληλα, η πορεία της Σαουδαραβικής οικονομίας προβλέπεται, παρόλο τον σχετικά αυστηρό προϋπολογισμό, να συνεχίσει τους αναπτυξιακούς της ρυθμούς, κυρίως λόγω της μαζικής εξόδου από τη χώρα δεκάδων χιλιάδων παράνομων μεταναστών, καθώς και της διατήρησης της παραγωγής και των εξαγωγών πετρελαίου σε σχετικά υψηλά επίπεδα. Αποτέλεσμα των ανωτέρω θα είναι η περαιτέρω αύξηση του ΑΕΠ κατά 4,1% περίπου. Αξίζει στο σημείο αυτό να τονισθεί ότι για μετά από αρκετά χρόνια, η Σαουδαραβική κυβέρνηση εφαρμόζει έναν αρκετά αυστηρό προϋπολογισμό όπου οι συνολικές δαπάνες δεν θα ξεπεράσουν το 4,3% έναντι αύξησης 17% στον προϋπολογισμό του 2013 και 19% στον προϋπολογισμό του 2012. Μέσα σε αυτό το αυστηρό δημοσιονομικό πλαίσιο θα επαναξιολογηθούν όλες οι ευκαιρίες και δυνατότητες της αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας.

Αξίζει επίσης να τονισθεί ότι η μεγαλύτερη αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας δόθηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2013, κυρίως λόγω της αύξησης των εσόδων από τις εξαγωγές πετρελαίου και υδρογονανθράκων. Άλλος παράγων επίσης σημαντικός ήταν η αύξηση της ζήτησης για ενδιάμεσα προϊόντα όπως πετροχημικά και προϊόντα διύλισης, από χώρες της Ανατολικής Ασίας σε αντίθεση με τις χώρες της Ευρωζώνης και τις ΗΠΑ όπου οι αντίστοιχες εξαγωγές παρουσιάζουν σχετική επιβράδυνση.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις, το έτος 2014 οι βασικοί οικονομικοί δείκτες θα παρουσιάζουν την εξής εικόνα:

- ΑΕΠ: 772,6 δις δολάρια
- Αύξηση πραγματικού ΑΕΠ: 4,1%
- Προσφορά χρήματος: 13,6%
- Πληθωρισμός: 3%

Για την επόμενη τριετία, φαίνεται ότι η αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας θα είναι ανοδική και οι επιδόσεις της οικονομίας θα είναι το ίδιο εξαιρετικές. Προβλέπεται ότι θα συνεχισθεί η μαζική έξοδος των παράνομων μεταναστών από τη χώρα και η παραγωγή του πετρελαίου θα διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα.. Όσον αφορά το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θα φτάσει στο 15,8% του ΑΕΠ για το 2014 και στο 13,3% του ΑΕΠ για το 2015. Το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός του 2014 είναι αρκετά συγκρατημένος, καθιστά τις δυνατότητες ανάπτυξης της σαουδαραβικής οικονομίας αρκετά κρίσιμες. Η σαουδαραβική οικονομία αναπτύσσεται ανεξάρτητα από άλλες πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει η σαουδαραβική κυβέρνηση σε άλλους τομείς.

Στο νομισματικό τομέα, το Σαουδαραβικό Ριάλι θα εξακολουθήσει να παραμένει συνδεδεμένο με το αμερικανικό Δολάριο (1\$=3,75 ΣΑΡ), πολιτική που εφαρμόζεται ανελλιπώς από το 1986 και εντάσσεται στο πλαίσιο των ισχυρών συναλλαγματικών αποθεμάτων του Βασιλείου καθώς και των σημαντικών φορολογικών πλεονασμάτων και πλεονασμάτων του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Παράλληλα η πρωτοβουλία για την καθιέρωση κοινού νομίσματος για όλες τις χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας μεταξύ των χωρών του Περσικού Κόλπου φαίνεται ότι δεν θα υλοποιηθεί τα επόμενα τουλάχιστον χρόνια, γεγονός που επηρεάζει την συναλλαγματική ισοτιμία του σαουδαραβικού Ριαλίου και εξακολουθεί να το κρατά συνδεδεμένο και ευάλωτο στις όποιες διακυμάνσεις του αμερικανικού νομίσματος. Η δυναμική και σταθερή στάση της Αμερικανικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας φαίνεται ότι θα συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση του δολαρίου και στη σταθεροποίηση του σαουδαραβικού νομίσματος που παραμένει συνδεδεμένο με το αμερικανικό νόμισμα.

Η μεγαλύτερη πρόκληση που εξακολουθεί να παραμένει και αποτελεί τη σοβαρότερη παράμετρο για τις επιδόσεις της σαουδαραβικής οικονομίας και τη μελλοντική αναπτυξιακή της πορεία είναι οι εξελίξεις σχετικά με τις εξαγωγές πετρελαίου, γεγονός που αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα για τις θετικές επιδόσεις της οικονομίας. Οποιαδήποτε σημαντική ξαφνική αλλαγή στις συνθήκες που επικρατούν στην ευαίσθητη περιοχή της Μέσης Ανατολής θα επηρεάσει άμεσα τις εξελίξεις και επιδόσεις της σαουδαραβικής οικονομίας.

Για τη διετία 2014-2015 αναμένεται μείωση των πλεονασμάτων των προϋπολογισμών, καθώς εκτιμάται ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας θα είναι χαμηλότεροι συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη.

Συμπερασματικά, οι αδυναμίες και τα ισχυρά σημεία της σαουδαραβικής οικονομίας θα μπορούσαν να συνοψισθούν ως ακολούθως:

Τα ισχυρά σημεία αναφορικά με τις επιδόσεις της σαουδαραβικής οικονομίας είναι:

- Το πολύ χαμηλό ποσοστό χρέους της κυβέρνησης
- Το πολύ υψηλό ποσοστό ρευστότητας της οικονομίας
- Η αυξημένη γεωστρατηγική σημασία και ο στρατηγικός ρόλος της Σαουδικής Αραβίας στο σύνολο των των πετρελαιοπαραγωγών χωρών.
- Οι προσεκτικές ρυθμίσεις και εφαρμογές του φορολογικού συστήματος

Στα αδύναμα σημεία της σαουδαραβικής οικονομίας καταγράφονται τα ακόλουθα:

- Η σχετικά υψηλή ανεργία
- Η στενή γενικά φορολογική βάση που εξακολουθεί να παραμένει ευάλωτη στην αστάθεια και αβεβαιότητα των τιμών του πετρελαίου και στη ρευστή και αβέβαιη κατάσταση που επικρατούν στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής. Ο όποιος κίνδυνος προβλέπεται για το μέλλον μπορεί να ελαχιστοποιηθεί με σημαντικές παρεμβάσεις σε κύριους τομείς όπως:
  1. Περαιτέρω βελτιώσεις σε θεσμικής φύσεως ζητήματα και ενίσχυση θεσμικών φορέων των οποίων ο ρόλος τους είναι καθοριστικός για την πορεία της οικονομίας
  2. Μεγαλύτερη πρόοδος και αποφασιστικότητα των αρμόδιων κρατικών οργάνων για διαφοροποίηση της οικονομίας και απεξάρτησή της από το πετρέλαιο.
  3. Μείωση στο μέτρο του δυνατού των περιφερειακών πολιτικών και άλλων κινδύνων που έχουν συσσωρευθεί στην περιοχή της Μέσης Ανατολής
  4. Ειδικά για τον τομέα του πετρελαίου και των υδρογονανθράκων το 2013 οι εξαγωγές παρουσίασαν μια αξιοσημείωτη μείωση, ενώ και η εσωτερική κατανάλωση παρουσίασε επίσης καθοδικές τάσεις. Επιπλέον με δεδομένη την αύξηση της παγκόσμιας ζήτησης σε ενέργεια αλλά και την ανησυχία σχετικά με την αξιοπιστία των προμηθευτών, οι σαουδαραβικές αρχές της SAUDI ARAMCO, επανέφεραν στη επιφάνεια τα σχέδια για ανάπτυξη και περαιτέρω ενίσχυση των πηγών και των περιοχών άντλησης του αργού πετρελαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ

Οι σχέσεις της Ελλάδος με το Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας χαρακτηρίζονται, τόσο στο πολιτικό όσο και στο επιχειρηματικό, οικονομικό και εμπορικό πεδίο παραδοσιακά καλές με μακράιωνη ιστορία που φθάνει στις αρχές του εικοστού αιώνα και συγκεκριμένα στο 1926, όταν οι δύο χώρες απέκτησαν για πρώτη φορά επίσημες διπλωματικές σχέσεις. Η πρώτη Ελληνική πρεσβεία λειτούργησε στη Τζέντα το 1943, πρωτεύουσα του Βασιλείου την εποχή εκείνη.

Οι διμερείς επιχειρηματικές, οικονομικές και εμπορικές σχέσεις ρυθμίζονται από την Συμφωνία Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις έξι χώρες-μέλη του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου (GCC Countries – Μπαχρέϊν, Κουβέϊτ, Ομάν, Κατάρ, Σαουδική Αραβία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα). Επίσης σε διμερές επίπεδο ισχύει από το 1988 η Συμφωνία Οικονομικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Agreement on Economic and Technological Cooperation), σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η σύσταση και σύγκλιση Μικτής Διϋπουργικής Επιτροπής (Mixed Ministerial Committee) με σκοπό την ενασχόληση και προώθηση θεμάτων αμοιβαίου διμερούς ενδιαφέροντος. Η εν λόγω Μικτή Διϋπουργική Επιτροπή έχει συγκληθεί τρεις φορές έως σήμερα, τον Νοέμβριο 1987 στην Αθήνα, τον Φεβρουάριο 1992 στο Ριάντ και τον Μάιο 1999 στην Αθήνα. Σημαντικές προσπάθειες καταβάλλονται για την σύγκλιση της 4^{ης} κατά σειρά Μικτής Διϋπουργικής Επιτροπής που θα πραγματοποιηθεί στο Ριάντ, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει καθορισθεί ακριβής ημερομηνία.

Το εξωτερικό εμπόριο Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας χαρακτηρίζεται από έντονη δυναμική και θα πρέπει να τονισθεί ότι την τελευταία τριετία, 2011-2013, οι ελληνικές εξαγωγές παρουσιάζουν έντονα αυξητική πορεία. Παρόλα αυτά το εμπορικό ισοζύγιο παραμένει πλεονασματικό υπέρ της Σαουδικής Αραβίας, κυρίως λόγω των εισαγωγών της χώρας μας σε αργό πετρέλαιο και τα παράγωγά του. Οι ελληνικές εξαγωγές συνεχίζουν να καταγράφουν θετικές επιδόσεις παρουσιάζοντας αυξητική πορεία, αύξηση 45% το 2011 έναντι του 2010, αύξηση 63,33% το 2012 έναντι του 2011 και αύξηση 5% το 2013 έναντι του 2012.

Τα κυριότερα εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα είναι τα τρόφιμα, τα δομικά υλικά, μαργαρίνες και έλαια, επεξεργασμένα γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα, προϊόντα καινοτομίας σε διάφορους τομείς όπως στην ενέργεια, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, είδη φωτισμού, έπιπλα γραφείου και κουζίνας, μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός και άλλα.

Από το 2010 και μετά οι ελληνικές εξαγωγές, παρά το γεγονός ότι η πλειοψηφία των ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων καλούνται να λειτουργήσουν σε συνθήκες διεθνούς οικονομικής και εμπορικής αστάθειας και έντονης ρευστότητας, παρουσιάζουν έντονα αυξητική πορεία, αύξηση 69% το 2010 έναντι του 2009 καθώς και περαιτέρω αύξηση την τριετία 2011-2013 κατατάσσοντας την Σαουδική Αραβία στην 9^η θέση, αναφορικά με την προώθηση ελληνικών προϊόντων στην

Σαουδαραβική Αγορά. Για την ίδια περίοδο η Σαουδική Αραβία βρίσκεται στην 27^η θέση, αναφορικά με τις εξαγωγές Σαουδαραβικών προϊόντων στην ελληνική αγορά.

1.2. Εντοπισμός ελληνικών προϊόντων με προοπτικές αύξησης εξαγωγών

Η αγορά της Σαουδικής Αραβίας αποτελεί για μεγάλο χρονικό διάστημα μία από τις σημαντικότερες αγορές προώθησης και παρουσίας ελληνικών προϊόντων στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Ο τομέας των τροφίμων αποτελεί μαζί με το τομέα των δομικών υλικών και των κατασκευών αυτούς που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες προοπτικές αύξησης των ελληνικών εξαγωγών και μεγαλύτερης παρουσίας επώνυμων ελληνικών προϊόντων στην αγορά της Σαουδικής Αραβίας. Άλλοι τομείς που συμμετέχουν αποφασιστικά στην ενίσχυση και διεύρυνση των διμερών επιχειρηματικών και εμπορικών σχέσεων είναι ο τομέας της ενέργειας και οι εναλλακτικές μορφές ενέργειας (αιολική ενέργεια, ηλιακή ενέργεια και ηλιακά συστήματα, φωτοβολταϊκά συστήματα και άλλα), η προστασία του περιβάλλοντος και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε στρατηγικούς για την ανάπτυξη της Σαουδαραβικής Οικονομίας τομείς. Ως τέτοιοι τομείς είναι η δημόσια υγεία, η νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, θέματα εκπαίδευσης και στέγασης, διαχείριση υδάτων και υδάτινων πόρων και άλλους.

Σε όλους τους ανωτέρω τομείς εντοπίζεται μεγάλο ενδιαφέρον από πλευράς ελληνικών επιχειρήσεων που διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία και Know-How καθώς και την απαραίτητη εμπειρία ώστε να ξεκινήσουν επιχειρηματική συνεργασία και συμπράξεις με τοπικές Σαουδαραβικές επιχειρήσεις. Από την άλλη πλευρά η χώρα μας αποτελεί μία ενδιαφέρουσα αγορά για την Σαουδαραβική επιχειρηματική κοινότητα καθώς επίσης και πύλη για την είσοδο των Σαουδαραβικών επιχειρήσεων στις αγορές των Ευρωπαϊκών Χωρών.

1.3. Προτάσεις περαιτέρω ανάπτυξεως των ελληνικών εξαγωγών

Η Ελλάδα και η Σαουδική Αραβία, στο πλαίσιο της μακρόχρονης και πολύπλευρης συνεργασίας τους σε πολλά επίπεδα και αρκετούς τομείς, παρουσιάζουν πολλά κοινά στοιχεία και έχουν πολλά να μοιραστούν σε διάφορους τομείς, όπως ο τουρισμός, το εμπόριο, η διεύρυνση της επιχειρηματικής συνεργασίας και άλλους.

Εν μέσω της πρόσφατης δημοσιονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα μας, αλλά και της αστάθειας και αβεβαιότητας που επικρατεί στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις στην προσπάθειά τους να επιβιώσουν μέσα σε αυτές τις αντίξοες συνθήκες, στρέφουν το ενδιαφέρον τους προς τη περιοχή της Μέσης Ανατολής και τις αγορές των Αραβικών Χωρών. Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι από το 2009 και μετά έχουν πολλαπλασιασθεί και συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία οι επιχειρηματικές, οικονομικές και εμπορικές επαφές και συναντήσεις Ελλήνων και Αράβων επιχειρηματιών ενώ παράλληλα πραγματοποιούνται μία σειρά επιχειρηματικών και άλλων εκδηλώσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση και διεύρυνση της διμερούς επιχειρηματικής και

οικονομικής συνεργασίας. Στο πλαίσιο των προτάσεων και των πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται για την περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών επιχειρηματικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών εντάσσονται οι **επιχειρηματικές αποστολές** που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί στο κλάδο των τροφίμων και των δομικών υλικών και σε άλλους τομείς, σε συνεργασία του Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τζέντας με διάφορους ελληνικούς επιχειρηματικούς φορείς, όπως την Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου (Enterprise Greece Trade and Invest S.A.), το Αραβό-Ελληνικό Επιμελητήριο Εμπορίου και Αναπτύξεως και άλλους καθώς και πλήθος άλλων εκδηλώσεων προβολής και διαφήμισης της χώρας μας, σε συνεχή και γόνιμη συνεργασία με τη Πρεσβεία της χώρας μας στο Ριάντ και το Γενικό Προξενείο Τζέντας.

Διεθνείς Κλαδικές ή Επαγγελματικές Εκθέσεις

Η συμμετοχή των ελληνικών επιχειρήσεων σε διάφορες διεθνείς κλαδικές ή επαγγελματικές εκθέσεις που πραγματοποιούνται όλο το χρόνο σε διάφορους τομείς, κυρίως σε Ριάντ και Τζέντα, αποτελούν μία άλλη, εξίσου με τη συμμετοχή σε επιχειρηματικές αποστολές, βαρύνουσα σημασία πρόταση με σκοπό τη περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών και προώθηση επώνυμων ελληνικών προϊόντων στην Σαουδαραβική αγορά.

Η επιλογή ενός σημαντικού επιχειρηματικού γεγονότος είναι ζήτημα καίριας σημασίας καθώς επίσης και η παροχή επαγγελματικής στήριξης από τους διοργανωτές. Η μεμονωμένη συμμετοχή δεν προκρίνεται ως η καταλληλότερη μέθοδος προσέγγισης της τοπικής αγοράς. Υπάρχουν αρκετοί και σοβαροί περιορισμοί στις εισαγωγές προϊόντων και αγαθών στη χώρα καθώς και διάφορες νομικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες που θα πρέπει να εφαρμοσθούν πιστά προκειμένου πραγματοποιηθεί μία οποιαδήποτε επιχειρηματική συναλλαγή.

Εβδομάδες ελληνικών προϊόντων και εκδηλώσεις “in Store Promotions”

Η Σαουδική Αραβία συγκαταλέγεται στις χώρες με τις περισσότερες ευκαιρίες και δυνατότητες για οποιαδήποτε επιχειρηματική, επενδυτική ή άλλη πρωτοβουλία ή δράση. Παρόλα αυτά θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Σαουδαραβική αγορά αποτελεί μία λίαν ανταγωνιστική αγορά ενώ οι επιχειρηματικές και άλλες παρόμοιες εκδηλώσεις, με καθαρά επιχειρηματικό και εμπορικό χαρακτήρα, πρωτοβουλίες και συναλλαγές θα πρέπει να είναι πάντα στοχευμένες και να γίνονται στη βάση της ποιότητας και του κόστους.

Διμερείς επιχειρηματικές επαφές και συναντήσεις

Οι διμερείς επιχειρηματικές επαφές και συναντήσεις, οι απευθείας και διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και Σαουδαράβων επιχειρηματιών, η διεύρυνση του κύκλου των επαφών και γνωριμιών και η καλλιέργεια ουσιαστικών φιλικών σχέσεων με την αναγκαία υπομονή και επιμονή που απαιτούνται αποτελούν προϋποθέσεις αλλά και προτάσεις για περαιτέρω αύξηση των διμερών

επιχειρηματικών, οικονομικών και εμπορικών σχέσεων και κατά συνέπεια ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών και ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας.

2. Επενδύσεις

2.1. Προτάσεις προσέλκυσης επενδύσεων

Στο πλαίσιο των προσπαθειών που καταβάλλει η χώρα μας για προσέλκυση αλλοδαπών επενδυτών η πραγματοποίηση επενδυτικών ημερίδων αποτελεί το βασικό εργαλείο παρουσίασης και διαφήμισης των επιδόσεων και της προόδου που έχει πετύχει η Ελληνική Οικονομία σε βασικούς στρατηγικούς τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για υποψήφιους αλλοδαπούς επενδυτές. Στο πλαίσιο αυτό οι διπλωματικές μας αρχές στη χώρα, η Πρεσβεία Ριάντ, το Γενικό Προξενείο και το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τζέντα, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου (ENTERPRISE GREECE TRADE AND INVEST S.A.) προγραμματίζουν για το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Νοεμβρίου τ.ε. επίσκεψη του Δ/ντος Συμβούλου και της αρμοδίας υπαλλήλου για το τομέα των επενδύσεων, σε Τζέντα και Ριάντ, όπου θα πραγματοποιηθεί ειδική επενδυτική ημερίδα. Στην εν λόγω εκδήλωση θα παρουσιασθούν αναλυτικά σε Σαουδάραβες επιχειρηματίες και εκπροσώπους ομίλων Σαουδαραβικών επιχειρήσεων όλες οι πρόσφατες εξελίξεις, δυνατότητες και ευκαιρίες που παρουσιάζονται για νέες επενδυτικές πρωτοβουλίες στην Ελλάδα σε τέσσερις στρατηγικούς τομείς των τροφίμων, της ενέργειας, του τουρισμού και της στέγασης.

3. Τουρισμός – Προτάσεις ενίσχυσης τουριστικών ροών προς τη χώρα μας

Ο τουρισμός συγκαταλέγεται στους τομείς με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης και ενίσχυσης των διμερών οικονομικών, επιχειρηματικών και τουριστικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών. Η προώθηση και συνεχής διαφήμιση της Ελλάδος ως κατεξοχήν τουριστικού προορισμού, μέσω της συμμετοχής της χώρας μας στην Διεθνή Εκθεση Τουρισμού, που πραγματοποιείται σε ετήσια βάση στο Ριάντ (Riyadh Travel Fair), αλλά και στην αντίστοιχη διεθνή έκθεση τουρισμού Τζέντα (Jeddah International Travel Fair) αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την ενίσχυση της εικόνας της χώρας μας ως ελκυστικού τουριστικού προορισμού στους Σαουδάραβες τουρίστες, η πλειοψηφία των οποίων είναι υψηλού εισοδηματικού επιπέδου και με αρκετές ιδιαιτερότητες ως προς το τρόπο και τις συνήθειες διαβίωσής τους και τα κριτήρια επιλογής τους για έναν τουριστικό προορισμό.

Οι κατά διαστήματα προσκλήσεις σε Σαουδάραβες δημοσιογράφους, ταξιδιωτικούς πράκτορες και ταξιδιωτικά γραφεία ώστε να επισκέπτονται διάφορες τουριστικές περιοχές της χώρας μας και να συμμετέχουν σε διάφορες εκδηλώσεις τουριστικού περιεχομένου αποτελούν ενέργειες με ανταποδοτικά ωφέλιμα αποτελέσματα. Παράλληλα παρέχουν μοναδικές ευκαιρίες διαφήμισης και προώθησης της ελληνικής τουριστικής αγοράς και των δυνατοτήτων της χώρας μας για παροχή τουριστικών υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

Επίσης και σε συνεργασία με την “HELEXPO – ΔΕΘ” και συγκεκριμένα κατά την διάρκεια της διεθνούς εκθέσεως τουρισμού “PHILOXENIA”, που πραγματοποιείται στην Θεσσαλονίκη και σε εφαρμογή του προγράμματος “HOSTED BUYERS PROGRAMME” θα πρέπει να προσκαλούνται επιλεκτικά έγκριτοι Σαουδάραβες δημοσιογράφοι και εκπρόσωποι μεγάλων Σαουδαραβικών ταξιδιωτικών γραφείων, προκειμένου παρακολουθούν την εν λόγω διεθνή έκθεση και πραγματοποιούν σημαντικές διμερείς επαφές και συναντήσεις με εκπροσώπους ελληνικών και ξένων ταξιδιωτικών γραφείων, εκπροσώπους μεγάλων ξενοδοχείων και αεροπορικών εταιρειών.

www.sale.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ (ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ)

Saudi Government Ministries	Saudi Government Agencies	Saudi Arabian Commercial Banks
www.commerce.gov.sa (Ministry of Commerce)	www.customs.gov.sa Saudi Customs Department	www.anb.com.sa (Arab National Bank)
www.madmoc.com Ministry of Commerce/Madinah Branch	www.ports.gov.sa Saudi Ports Authority	www.alahli.com (The National Commercial Bank)
www.saudinf.com Ministry of Information	www.saso.org.sa Saudi Arabian Standards Organization	www.riyadhbank.com.sa (Riyadh Bank)
www.agrwat.gov.sa Ministry of Agriculture and Water	www.gosi.com.sa General Organization for Social Insurance, GOSI	www.samba.com.sa/index.html (Saudi American Bank)
www.mofa.gov.sa Ministry of Foreign Affairs	www.pca.gov.sa Presidency of Civil Aviation	www.sabb.com.sa (The Saudi British Bank)
www.mohe.gov.sa Ministry of Higher Education	www.gdp.gov.sa The Directorate General for Passports	www.alfransi.com (Al Bank Al Saudi Al fransi)
www.moe.gov.sa Ministry of Education	www.shura.gov.sa/English site/EIndex.htm Shura(consultative) Council	www.baj.com.sa (Bank Al-Jazira)
www.moj.gov.sa Ministry of Justice	www.mepa.gov.sa/eng_frame.htm Meteorological & Environmental Protection Ad.	www.shb.com.sa (The Saudi Hollandi Bank)
www.moh.gov.sa Ministry of Health	www.swcc.gov.sa/default_e.htm Saline Water Conversion Corporation	www.saib.com.sa (The Saudi Investment Bank)
www.mcs.gov.sa Ministry of Civil Service	www.sctsaudi.com Supreme Commission for Tourism	www.alrajhibank.com.sa (Al Rajhi banking & Investment Corporation)
www.moda.gov.sa Ministry of Defense	www.gab.gov.sa The General	

and Aviation, Private Information Center	Authority Bureau	
www.haj.org.sa Ministry of Haj	www.sagia.gov.sa Saudi Arabian General Investment Authority, SAGIA	
www.mol.gov.sa Ministry of Labor and Social Affairs	www.jic.gov.sa Jeddah Industrial City	
www.planning.gov.sa Ministry of Planning	www.kaec.net King Abdullah Economic City	
www.mpwh.gov.sa Ministry of Public Works and Housing	www.tic.gov.sa Technical Information Institute	
www.al-islam.com Ministry of Islamic Endowments and Guidance Affairs	www.sfd.gov.sa The Saudi Fund for Development	
www.mopm.gov.sa Ministry of Petroleum and Mineral Resources	www.isdb.org/English_docs/idb_home/ The Islamic Development Bank	
Council of Saudi Chambers	www.saudichambers.org.sa	
Riyadh Chamber of Commerce and Industry	www.riyadh-chamber.org	
Saudi Export Development Center	www.sedc.org.sa/English/Index.htm	
Jeddah Chamber of Commerce and Industry	www.jcci.org.sa	
Hail Chamber of Commerce and Industry	www.hail-chamber.org.sa	
Taif Chamber of Commerce and Industry	www.taifchamber.org.sa	
Madina Chamber of Commerce and Industry	www.madcci.org.sa	
Makkah Chamber of Commerce and Industry	www.makkahcci.org.sa	
Eastern Province Chamber of		

Commerce and Industry	www.chamber.org.sa	
Royal Commission for Jubail and Yanbu	www.royalcommision.com	
Saudi Economic Offset Program	www.saudioffset.com	
Saudi Aramco	www.aramco.com	
Saudi Basic Industries Corporation	www.sabic.com	
Saudi Arabian Airlines	www.saudiairlines.com/english	
The National Shipping Co. of Saudi Arabia	www.nscsa.com.sa/riyadh/	
International Certificate of Conformity Program	www.iccp.com	
Patent Office of GCC	www.gulf-patent-office.org.sa	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας

(Σε Ευρώ)

Πίνακας Ι

Εξαγωγές Ελλάδος (με πετρελαιοειδή)	2011 (με πετρελαιοειδή)	2012 (με πετρελαιοειδή)	2013 (με πετρελαιοειδή)
	235.997.901	385.477.865-αύξηση 63,33%	403.525.067-αύξηση 4,68%
Εισαγωγές στην Ελλάδα (με πετρελαιοειδή)	1.708.455.307	2.674.060.282	1.174.776.251
Εξαγωγές Ελλάδος (με πετρελαιοειδή)	-----	105.838.726	109.964.237
Εισαγωγές στην Ελλάδα (με πετρελαιοειδή)	-----	153.123.614	149.225.872
Όγκος Εμπορίου (με πετρελαιοειδή)	1.944.453.268	3.059.578.147	1.578.301.318
Όγκος Εμπορίου (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	258.962.370	259.190.109
Εμπορικό Ισοζύγιο (με πετρελαιοειδή)	-1.472.457.406	-2.288.582.417	-771.251.184
Εμπορικό Ισοζύγιο (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	-47.284.918	-39.261.635

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδος – Σαουδικής Αραβίας (εισαγωγές – εξαγωγές ανά προϊόν (οκταψήφια) – Αξία σε Ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

2011 (Εισαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27090090 – Λάδια ακατέργαστα από πετρελαίο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	1.394.440.855
	27101921 – Ειδικό καύσιμο αεριοθουμένων	76.883.229
	27101911 – Άλλα λάδια που προορίζονται να υποστούν καθορισμένη κατεργασία	52.543.368
	39011010 – Πολυαιθυλένιο γραμμικό	41.864.807
	74040010 – Απορρίμματα και θραύσματα από εξευγενισμένο χαλκό	33.793.570
	29091990 – Διαιθυλικός αιθέρας . άλλοι αιθέρες	28.805.303
	76020019 – Απορρίμματα από αργίλιο στα οποία περιλαμβάνονται και τα είδη που απορρίπτονται κατά την κατασκευή	18.336.503
	29053100 – Αιθυλενογλυκόλη και αιθυλοδιόλη	14.582.991
	39021000 – Πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές	13.596.599
	39012090 – Πολυαιθυλένιο πυκνότητας ίσης ή ανώτερης του 0,94	8.295.911
2011 (Εξαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27101145 – Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95	113.940.942
	73051200 – Σωλήνες των τύπων που	

	χρησιμοποιούνται για αγωγούς	19.810.611
	68022100 – Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα και τεχνουργήματα	12.683.260
	15171090 – Μαργαρίνη, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από γάλα που υπερβαίνει το 10%	10.586.322
	680229100 – Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρο	9.674.916
	12072090 – Σπέρματα βαμβακιού έστω και σπασμένα	8.916.838
	07099031 – Ελιές, νωπές ή διατηρημένες σε απλή ψύξη	3.648.725
	20087092 – Βερίκοκα παρασκευασμένα ή διατηρημένα	3.328.896
	20057000 – Ελιές	3.317.304
	84119100 – Μέρη στροβίλων δια αντιδράσεως ή συσκευών προώθησης διά στροβίλων	2.903.270
2012 (Εισαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27090090 – Λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	42.021.605
	74040010 – Απορρίμματα και θραύσματα από εξευγενισμένο χαλκό	37.414.296
	39011010 – Πολυαιθυλένιο γραμμικό	31.368.731
	27101921 – Ειδικό καύσιμο αεριωθουμένων	16.283.068
	29053100 – Αιθυλενογλυκόλη, αιθυλοδιόλη	12.344.865
	39021000 – Πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές	12.257.962
	76020019 – Απορρίμματα από αργίλιο στα οποία περιλαμβάνονται και τα είδη που απορρίπτονται κατά την	11.658.691

	κατασκευή	
	39012090 – Πολυαιθυλένιο πυκνότητας ίσης ή ανώτερης του 0,94	11.382.940
	29091990 – Διαιθυλικός αιθέρας ή άλλοι αιθέρες	4.303.940
	39022300 – Συμπολυμερή του προπυλενίου σε αρχικές μορφές	4.034.216
2012 (Εξαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27101245 – Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο του 95	140.175.174
	27101968 – Άλλα βαριά λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%	135.989.285
	15171090 – Μαργαρίνη, περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ουσίες που προέρχονται από γάλα που υπερβαίνει το 10%	13.338.279
	12072900 – Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί, έστω και σπασμένα	12.456.037
	68022100 – Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα	8.323.177
	68029100 – Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρα	6.635.991
	07099210 – Ελιές που προορίζονται για χρήσεις άλλες από την παραγωγή λαδιού	4.121.587
	76072010 – Φύλλα και λεπτές ταινίες από αργίλιο	3.155.921
	49019900 – Βιβλία, φυλλάδια και παρόμοια έντυπα	2.780.333
	20087092 – Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	2.500.253
2013 (Εισαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27090090 – Λάδια	

	ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	971.676.473
	39011010 – Πολυαιθυλένιο γραμμικό	42.776.810
	74040010 – Απορρίμματα και θραύσματα από εξευγενισμένο χαλκό	36.623.568
	27101911 – Άλλα λάδια που προορίζονται να υποστούν καθορισμένη κατεργασία	30.503.015
	27101951 – Άλλα βαριά λάδια που προορίζονται να υποστούν καθορισμένη κατεργασία	22.383.484
	39021000 – Πολυπροπυλένιο σε αρχικές μορφές	17.467.251
	29025000 – Στυρόλιο	15.799.529
	39012090 – Πολυαιθυλένιο πυκνότητας ίσης ή ανώτερης του 0,94	10.414.454
	29091990 – Διαιθυλικός αιθέρας ή άλλοι αιθέρες	7.689.133
	39023000 – Συμπολυμερή του προπυλενίου σε αρχικές μορφές	7.649.644
2013 (Εξαγωγές Ελλάδος)	Δασμολογική Κλάση	Αξία (σε ευρώ)
	27101968 – Άλλα βαριά λάδια περιεκτικότητας κατά βάρος σε θείο που υπερβαίνει το 1%	286.050.100
	15171090 – Μαργαρίνη, περιεκτικότητας κατά βάρος	13.346.908
	12072900 – Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί έστω και σπασμένα	9.627.635
	68022100 – Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρο	7.027.578
	84749090 – Μέρη από μηχανές και συσκευές	6.549.957
	49019900 – Βιβλία, φυλλάδια και παρόμοια έντυπα	5.367.989
	20057000 – Ελιές	4.656.794
	07099210 – Άλλες ελιές που προορίζονται για χρήσεις	

	άλλες από την παραγωγή	4.299.620
	27132000 – Ασφαλτος από πετρέλαιο	4.228.087
	68029100 – Μάρμαρα, τραβερτίνες και αλάβαστρο	3.827.296

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

www.sate.gr

ΕΚΘΕΣΗ 2013

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΖΕΝΤΑΣ

ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΕΛΛΑΔΟΣ – ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΑΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΥΠΟΛΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄

ΕΛΕΝΗ ΔΗΜΙΖΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Β΄

ΤΖΕΝΤΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΟΜΑΝ

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Το Σουλτανάτο του Ομάν είναι χώρα της Μέσης Ανατολής στην Αραβική Θάλασσα, στο Κόλπο του Ομάν και στον Περσικό Κόλπο μεταξύ Υεμένης και Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων.

Πληθυσμός: 3.219.775 κάτοικοι

Εκταση: 309.500 τετραγωνικά χιλιόμετρα

Συνολική Εκταση Συνόρων: 1.374 χιλιόμετρα –Σαουδική Αραβία: 676 χλμ., Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα: 410 χλμ., Υεμένη: 288 χλμ.

Πρωτεύουσα: Μασκάτ (634.000 κάτοικοι)

Αστικός Πληθυσμός: 73,4% του συνολικού πληθυσμού της χώρας

Αύξηση του πληθυσμού: 2,06%

Γλώσσες: Αγγλικά, Urdu, Baluchi και Ινδικές διάλεκτοι

Θρήσκευμα: Μουσουλμάνοι 85,9%, Χριστιανοί : 6,5%, Hindu: 5%, Εβραίοι: 1% περίπου

Εθνικές Ομάδες: Αραβες, Νοτιό-Ασιάτες (Ινδία, Πακιστάν, Κεϋλάνη, Μπαγκλαντές) Αφρική

Δαπάνες για την δημόσια υγεία: 2,3% Α.Ε.Π.

2. Πολιτικό Σύστημα – Πολίτευμα

Το πολίτευμα του Σουλτανάτου του Ομάν είναι μοναρχία. Πολιτικά κόμματα δεν λειτουργούν. Ισχύει το Σύνταγμα του 1996, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Βασιλικό Διάταγμα του 2011

Διοικητικές Περιφέρειες

Η χώρα χωρίζεται σε 11 περιφέρειες: Muhafazat, Ad Dakhiliyah, Al Buraymi, Al Wusta, Az Zahirah, Ja Batinah South, Janub ash Sharqiyah (Ash Sharqiyah South), Masqat (Muscat), Musandam, Shamalal, Bilad, Shamal ash Sharqiyah (Ash Sharqiyah North), Zufar (Dhofar);.

Εθνική Επέτειος: Γενέθλια του Μονάρχη Sultan Qaboos (18 Νοεμβρίου 1940).

3.Νομικό Σύστημα: Το ισχύον νομικό σύστημα στη χώρα είναι μεικτό – Αγγλοσαξωνικό δίκαιο και Ισλαμικός Νόμος.

4. Νομοθετική Εξουσία

Η νομοθετική εξουσία αποτελείται από δύο νομοθετικά σώματα, την Ανω Βουλή (Majlis al-Dawla) με 71 έδρες. Τα μέλη διορίζονται από τον Σουλτάνο και έχουν μόνο συμβουλευτικό ρόλο.

Η Κάτω Βουλή (Majlis al-Shura) αποτελείται από 84 έδρες. Τα μέλη της Κάτω Βουλής εκλέγονται από το λαό και η θητεία τους είναι τέσσερα χρόνια. Η Κάτω Βουλή είναι το κατεξοχήν Νομοθετικό Σώμα, το οποίο συζητά και ψηφίζει νόμους σε συνεργασία βέβαια και με την σύμφωνη γνώμη του Σουλτάνου.

Εκλογές: οι τελευταίες εκλογές για την Κάτω Βουλή (Majlis al-Shura) έγιναν στις 15 Οκτωβρίου 2011. Οι επόμενες προγραμματίζονται για τον Οκτώβριο 2015.

5. Εκτελεστική Εξουσία

Αρχηγός του Κράτους είναι ο Σουλτάνος Qaboos bin Said Al-Said. Από το 1972 κατέχει και το αξίωμα του Πρωθυπουργού της χώρας, ενώ από το 1970 έχει και το αξίωμα του Αρχηγού του Κράτους. Τα μέλη της κυβέρνησης ορίζονται από τον ίδιο.

6. Δικαστική Εξουσία

Η δικαστική εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο (Supreme Court) που απαρτίζεται από πέντε δικαστές. Η επιλογή των δικαστών γίνεται από το 9μελές Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου διορίζονται από τον Σουλτάνο και Αρχηγό του Κράτους. Παράλληλα λειτουργούν και άλλα δικαστήρια, όπως διοικητικά, εφετεία και ποινικά δικαστήρια.

7. Συμμετοχή της χώρας σε Διεθνείς Οργανισμούς

Το Σουλτανάτο του Ομάν συμμετέχει σε πληθώρα Διεθνών Οργανισμών. Οι Διεθνείς Οργανισμοί στους οποίους συμμετέχει είναι:

ABEDA – Arab Bank for Economic Development
AFESD – Arab Fund for Economic and Social Development
CAEU – Council of Arab Economic Unity
FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations
G-77, GCC (Gulf Cooperation Council)
IAEA – International Atomic Energy Agency
IBRD – International Bank for Reconstruction and Development
ICAO – International Civil Aviation Organization
ICC – International Chamber of Commerce
IDA – International Development Association
IDB – Islamic Development Bank
IFAD – International Fund for Agricultural Development
IFC- International Finance Corporation
IHO – International Hydrographic Organization

ILO – International Labour Organization
IMF – International Monetary Fund
IMSO – International Mobile Satellite Organization
INTERPOL – International Police
IOC – International Olympic Committee
ISO – International Organization for Standardization
ITSO – International Telecommunications Satellite Organization
ITU – International Telecommunications Union
MIGA – Multilateral Investment Guarantee Agency
OIC – Organization of the Islamic Conference
OPCN – Organization for the Prohibition of Chemical Weapons
UN – United Nations
UNCTAD – United Nations Conference for Trade and Development
UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNIDO – United Nations Industrial Development Organization
UNWTO – World Tourism Organization
WCO – World Customs Organization
WFTU – World Federation of Trade Unions
WHO – World Health Organization
WIPO – World Intellectual Property Organization
WMO – World Meteorological Organization
WTO – World Trade Organization

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΑΝ

1. Γενικά Στοιχεία

Η οικονομία του Σουλτανάτου του Ομάν παρουσίασε αρκετά θετικές επιδόσεις και δυναμική αναπτυξιακής πορείας και το 2013, αναπτυξιακή πορεία η οποία οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αυξημένη παραγωγή και στις εξαγωγές αργού πετρελαίου καθώς και στην ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας. Παρόλα αυτά τα σχετικά υψηλά ποσοστά ανεργίας αποτέλεσαν τη βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης.

Η σταθερή αναπτυξιακή πορεία συνεχίστηκε και αυτό το έτος. Ο διεθνής οίκος αξιολόγησης Standards and Poor's αξιολόγησε την πιστοληπτική ικανότητα του Ομάν ως AA-, αντανakλώντας την σταθερότητα της οικονομίας, η οποία βασίζεται στα μεγάλα αποθέματα των εσωτερικών και εξωτερικών περιουσιακών στοιχείων που κατέχει το κράτος, παρόλες τις αυξημένες κυβερνητικές δαπάνες. Πιο συγκεκριμένα, οι δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 5% φτάνοντας το ποσό των 35,1 δις. δολαρίων. Το 24% των δαπανών αφορούσε επενδυτικά σχέδια στους τομείς των μεταφορών και του τουρισμού. Επίσης, και το δημοσιονομικό πλεόνασμα αυξήθηκε κατά 1,6% για το τρέχον έτος.

Σύμφωνα με αναλυτικά στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Πληροφόρησης και Στατιστικής (NCSI) το Α.Ε.Π. της χώρας εκτινάχθηκε, φθάνοντας το 2013 στα 98,4 δις δολάρια συγκριτικά προς τα 20,28 δις δολάρια το 2012. Η σημαντική αύξηση του Α.Ε.Π. ήταν της τάξης του 5,1% και οφείλεται κυρίως στον ενεργειακό τομέα, αλλά και σε άλλους τομείς.

Κύρια αιτία των θετικών αυτών εξελίξεων ήταν η αυξημένη παραγωγή πετρελαίου και οι εξαγωγές υδρογονανθράκων και παραγώγων του πετρελαίου. Εκτός του πετρελαίου και οι άλλοι τομείς της οικονομίας είχαν την ίδια χρονική περίοδο εξαιρετικές επιδόσεις, δίνοντας εξαιρετική ώθηση στην οικονομία της χώρας. Σημαντική αύξηση σημειώθηκε στην ημερήσια παραγωγή πετρελαίου φθάνοντας το πρώτο δεκάμηνο του 2013 στα 941.700 βαρέλια ημερησίως από τα 915.600 βαρέλια το 2012.

Ο πληθωρισμός εξακολούθησε και το 2013 να παραμένει σε χαμηλά επίπεδα αγγίζοντας το 1,3% έναντι 3,2% το 2012. Τα χαμηλά ποσοστά και οι μειούμενες συνεχώς πληθωριστικές πιέσεις προς την οικονομία οδήγησαν τη Κεντρική Τράπεζα της χώρας να διατηρήσει τα επιτόκια σε πολύ χαμηλά επίπεδα, 1%, βοηθώντας με αυτό το τρόπο τις ιδιωτικές επιχειρήσεις αναφορικά με τις χορηγήσεις δανείων και άλλες δανειακές κυρίως διευκολύνσεις.

Στο τομέα της ανεργίας και της αύξησης της απασχόλησης η εικόνα, παρόλη την σημαντική αύξηση του Α.Ε.Π., παραμένει διφορούμενη και δεν φαίνεται να υπάρχει η δυνατότητα προσφοράς περισσότερων θέσεων εργασίας. Στο τέλος Δεκεμβρίου 2012, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρμόδιας Αρχής Ανθρώπινου Δυναμικού ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων ανερχόταν σε 153.326 άτομα, ποσοστό 5,4% του πληθυσμού.

Στον τομέα της εργασίας πάντα, η κυβέρνηση αύξησε τους μισθούς κατα 39%, επιβαρύνοντας πάντα τον δημόσιο προϋπολογισμό, θεωρώντας ότι η αύξηση αυτή θα συνέβαλε στην αναπτυξιακή δυναμική της χώρας.

Η συμμετοχή του τουρισμού στην οικονομία της χώρας αυξήθηκε κατα 2,4 %, λόγω της αύξησης του αριθμού των τουριστικών καταλυμάτων από 248 που ήταν πέρσι σε 258 και της αύξησης του αριθμού των τουριστών σε 2.063.956 από 1.394.851 που ήταν το προηγούμενο έτος.

Παρόλες τις συστηματικές προσπάθειες περαιτέρω ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα και τη παροχή κινήτρων για προσλήψεις περισσότερων ημεδαπών υπηκόων ή και δημιουργίας νέων επιχειρήσεων ώστε να απορροφηθούν περισσότεροι άνεργοι, τα αποτελέσματα καταπολέμησης της ανεργίας δεν είναι ενθαρρυντικά και δεν αποδίδουν τα επιδιωκόμενα από τη κυβέρνηση αποτελέσματα. Στη προσπάθεια καταπολέμησης της ανεργίας η κυβέρνηση προχώρησε στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο δημόσιο, ανοίγοντας 44.000 νέες θέσεις εργασίας μέσα στο 2011 σε διάφορες υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, όπως στα σώματα ασφαλείας και στις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.)	2011 – 85,99 δις δολάρια 2012 – 90,28 δις δολάρια 2013 – 94,86 δις δολάρια
Αύξηση Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος	2012 – 5% και 2013 – 5,1%
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) – Κατά Κεφαλή	2011 – 28.700 δολάρια 2012 – 29.200 δολάρια και 2013 – 29.800 δολάρια
Εθνικοί Λογαριασμοί – Εθνικές Αποταμιεύσεις	2011 – 41% Α.Ε.Π. 2012 – 37,4% Α.Ε.Π. και 2013 – 36,2% Α.Ε.Π.
Σύνθεση Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος ανά τελική χρήση	Νοικοκυριά : 30,5%, κυβερνητικές δαπάνες: 17,8%, επενδύσεις σε σταθερά κεφάλαια: 27,3%, επενδύσεις σε εμπορεύματα: -0,5%, εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών: 63,8%, εισαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών: 39,4%
Ανάλυση Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος ανά τομέα	Γεωργία: 1%, Βιομηχανία: 64,4% και Υπηρεσίες: 34,6%
Αγροτικά Προϊόντα	Χουρμάδες, Μπανάνες, Λαχανικά, Νωπά Ψάρια, Πουλερικά και Βοοειδή
Βιομηχανικά Προϊόντα	Αργό Πετρέλαιο (παραγωγή και εξαγωγές), παραγωγή και εξαγωγές φυσικού αερίου, κατασκευές, τσιμέντα, προϊόντα σιδήρου, χημικά, οπτικές ίνες.
Αύξηση Βιομηχανικής Παραγωγής	2013 – 3,5% (πρόβλεψη)

Εργατικό Δυναμικό	968.800 απασχολούμενοι – 60% αλλοδαποί εργαζόμενοι (στοιχεία 2007)
Ανεργία	15%
Προϋπολογισμός	Εσοδα: 34,42 δις δολάρια Εξοδα: 35,48 δις δολάρια
Φόροι και άλλα έσοδα	42% Α.Ε.Π.
Προϋπολογισμός Έλλειμμα	-1,3% Α.Ε.Π.
Δημόσιο Χρέος	2012 – 4,3% Α.Ε.Π. – 2013 4,4% Α.Ε.Π. (πρόβλεψη)
Πληθωρισμός	2012 – 2,9% και 2013 – 1,6%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	2012 – 8,312 δις δολάρια και 2013 – 7,249 δις δολάρια
Εξαγωγές	2012 – 52,14 δις δολάρια 2013 – 56,22 δις δολάρια
Εξαγωγές – προϊόντα και εμπορεύματα	Πετρέλαιο, νωπά ψάρια, μέταλλα και κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα
Εξαγωγές – Χώρες προορισμού	Κίνα 31,8%, Ιαπωνία 12,9%, ΗΑΕ 10,4%, Νότιος Κορέα 10%, Ταϊλάνδη 4,4%, Σιγκαπούρη 4,4%
Εισαγωγές	2012 – 25,63 δις δολάρια 2013 – 30,75 δις δολάρια
Εισαγωγές – προϊόντα και εμπορεύματα	Μηχανήματα, μηχανολογικός εξοπλισμός, υλικά μεταφορών, βιομηχανικά προϊόντα, τρόφιμα, ζώντα ζώα, λιπαντικά και έλαια
Εισαγωγές – Χώρες προέλευσης	ΗΑΕ 24,1%, Ιαπωνία 12,5%, Ινδία 8,5%, Κίνα 6,3% και ΗΠΑ 6,1%
Συναλλαγματικά αποθέματα και αποθέματα σε χρυσό	31 ^η Δεκεμβρίου 2012 – 14,4 δις δολάρια 31 ^η Δεκεμβρίου 2013 – 17,7 δις δολάρια (πρόβλεψη)
Εξωτερικό Χρέος	31 ^η Δεκεμβρίου 2012 – 9,99 δις δολάρια 31 ^η Δεκεμβρίου 2013 – 10,84 δις δολάρια
Φυσικός Πλούτος	Πετρέλαιο, χαλκός, άσβεστος, μάρμαρα, χρώμιο, γύψος, φυσικό αέριο και πετρώματα.

3. Οικονομικό – Επιχειρηματικό Περιβάλλον

3.1. Επιχειρείν στο Σουλτανάτο του Ομάν

Οποιαδήποτε επιχείρηση προκειμένου ξεκινήσει δραστηριότητα στην αγορά του Ομάν απαιτείται να αποκτήσει αριθμό εμπορικού μητρώου από το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας καθώς και από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο. Παράλληλα θα πρέπει να αποκτήσει άδεια άσκησης επιχειρηματικότητας από την Νομαρχία της πρωτεύουσας Μασκάτ ή οποιαδήποτε άλλη Νομαρχία, όπου πρόκειται να δραστηριοποιηθεί μία επιχείρηση. Αλλα επιπλέον δικαιολογητικά είναι πιθανόν να ζητηθούν από τις αρμόδιες κρατικές αρχές ανάλογα με το είδος και τις δραστηριότητες της επιχείρησης.

3.1.1. Ισχύον Νομικό Καθεστώς

3.1.2. Εμπορική Νομοθεσία – Εμπορικές Επιχειρήσεις (Βασιλικό Διάταγμα 4/1974)

Αναφέρονται τα είδη των εταιρειών: ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, μεικτές επιχειρήσεις, εταιρείες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο είναι οι βασικές κατηγορίες εμπορικών επιχειρήσεων που λειτουργούν στο Ομάν. Επίσης από το ισχύον εμπορικό δίκαιο προβλέπονται μετατροπές σε μία εμπορική επιχείρηση ή συγχωνεύσεις εμπορικών επιχειρήσεων.

3.1.2. Εμπορικό Δίκαιο (Βασιλικό Διάταγμα 55/1990)

Το εμπορικό δίκαιο αναφέρεται στους κανονισμούς που αφορούν όσους έχουν εμπορική και επιχειρηματική δραστηριότητα, όπου περιλαμβάνονται και τα εμπορικά συμβόλαια, τα εμπορικά εργαλεία και μηχανισμοί και όλα τα ζητήματα που αφορούν το πτωχευτικό δίκαιο επιχειρήσεων.

3.1.3. Εμπορικές Εγγραφές (Βασιλικό Διάταγμα 3/1974)

Ολες οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να εγγράφονται στο Εμπορικό Μητρώο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας. Σε όλα τα επίσημα έγγραφα και δικαιολογητικά θα πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός μητρώου (Commercial Registration Number – CCR). Το εμπορικό μητρώο είναι προσβάσιμο σε όλους τους ενδιαφερόμενους όπου καταγράφονται οι εξής πληροφορίες:

- έμποροι, επιχειρηματίες και εμπορικές επιχειρήσεις των οποίων η έδρα άσκησης των δραστηριοτήτων τους είναι το Σουλτανάτο του Ομάν
- υποκαταστήματα και γραφεία επιχειρήσεων που λειτουργούν στο Ομάν και η έδρα των οποίων είναι είτε στο εξωτερικό, σε τρίτη χώρα, είτε σε άλλη περιοχή του Ομάν διαφορετική από εκείνη του υποκαταστήματος ή του γραφείου της συγκεκριμένης επιχείρησης
- τροποποιήσεις και αλλαγές στην αρχική εγγραφή μιάς επιχείρησης καθώς και οποιαδήποτε τροποποίηση ή αλλαγή στα καταστατικά άρθρα μιάς εμπορικής επιχείρησης

- αποφάσεις αναφορικά με την εκκαθάριση ή την αναστολή εργασιών μιάς επιχείρησης ή αδυναμία άσκησης εμπορικών δραστηριοτήτων απο συγκεκριμένο επιχειρηματία
- αποφάσεις αναφορικά με τη δήλωση πτώχευσης μιάς επιχείρησης
- πώληση, τροποποίηση ή συγχώνευση μιάς επιχείρησης

Μεμονωμένοι αγρότες, μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, απασχολούμενοι στις ιχθυοκαλλιέργειες, μικροκαλλιεργητές και σε επιχειρήσεις θαλασσίων μεταφορών εξαιρούνται από την εγγραφή στα Εμπορικά Μητρώα. Το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μπορεί επίσης να συμπεριλάβει στις εξαιρέσεις και άλλες επαγγελματικές κατηγορίες ή κατηγορίες επιχειρήσεων.

3.1.4. Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις

Για την οργάνωση και ενίσχυση της βιομηχανικής δραστηριότητας στο Ομάν εφαρμόζεται ο νόμος του 1978 που προβλέπει την ίδρυση και λειτουργία βιομηχανικών μονάδων ή βιομηχανικών εγκαταστάσεων όπου παράγονται επεξεργασμένες πρώτες ύλες ή μερικώς επεξεργασμένα προϊόντα.

Η βιομηχανική άδεια εκδίδεται από την Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και θα πρέπει να εκδοθεί σε διάστημα προγενέστερο της έναρξης λειτουργίας της συγκεκριμένης βιομηχανικής μονάδας καθώς επίσης και αν πρόκειται να γίνουν οποιοσδήποτε αλλαγές ή τροποποιήσεις σε μία ήδη λειτουργούσα βιομηχανική μονάδα. Απαραίτητη επίσης είναι και η εγγραφή στην Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

3.1.5. Λειτουργία αλλοδαπών επιχειρήσεων

Εμπορικές επιχειρήσεις με αλλοδαπό εταίρο πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις της νομοθεσίας για τα ξένα κεφάλαια (Βασιλικό Διάταγμα 102/1994) – Foreign Investment Law – FCIL) πέραν της ισχύουσας νομοθεσίας για τις εμπορικές επιχειρήσεις. Οι αλλοδαποί υπήκοοι υποχρεούνται να έχουν άδεια από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ώστε να συμμετέχουν σε μία εμπορική, βιομηχανική ή τουριστική επιχείρηση ή και να κατέχουν μετοχές σε μία ημεδαπή επιχείρηση, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις. Οι αιτήσεις για έκδοση αδειών για αλλοδαπές επιχειρήσεις υποβάλλονται στο Εμπορικό Μητρώο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Στις παρακάτω περιπτώσεις δεν απαιτείται η χορήγηση αδείας:

- επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες βάσει ειδικών συμβολαίων ή συμφωνιών που έχουν με την κυβέρνηση ή αυτές που απορρέουν από Βασιλικά Διατάγματα
- υπηρεσίες που χαρακτηρίζονται ως «απολύτως απαραίτητες για το Σουλτανάτο» κατόπιν σχετικής αποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου

3.1.6. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς

Οποιοσδήποτε υπήκοος του Σουλτανάτου του Ομάν μπορεί να είναι κάτοχος ιδιοκτησίας καθώς και υπήκοοι των Χωρών-Μελών του Συμβουλίου Συνεργασίας με μερικούς περιορισμούς. Αλλοδαπές επιχειρήσεις και υπήκοοι άλλων χωρών δεν επιτρέπεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περι

ιδιοκτησίας (Βασιλικό Διάταγμα 05/1980), δεν επιτρέπεται να είναι ιδιοκτήτες εκτός από συγκεκριμένες ειδικές περιπτώσεις. Παρόλα αυτά αλλοδαποί υπήκοοι μπορούν να είναι ιδιοκτήτες κτηματομεσιτικών γραφείων ειδικότερα σε περιοχές που χαρακτηρίζονται «ιδιαίτερου τουριστικού ενδιαφέροντος – Integrated Tourism Companies (ITC) – από τις αρμόδιες κρατικές αρχές.

4.Τραπεζικός και Χρηματοπιστωτικός Τομέας

a. Κεντρική Τράπεζα του Ομάν

Η Κεντρική Τράπεζα του Ομάν είναι αρμόδια για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής στη χώρα. Είναι επίσης η ρυθμιστική αρχή για την λειτουργία όλων των εμπορικών τραπεζών της χώρας καθώς και για όλους τους φορείς που παρέχουν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, όπως εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing companies), ανταλλακτήρια συναλλάγματος, εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και άλλες.

b. Χρηματοπιστωτικός Τομέας

Πολιτική της Κεντρικής Τράπεζας είναι η ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα, μέσω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που κρίνονται απαραίτητες, με άμεσο και αποκλειστικό στόχο τη μεγαλύτερη απελευθέρωση του τομέα και την καλλίτερη οργάνωσή του.

Οι ξένες τράπεζες έχουν την δυνατότητα εγκατάστασης και λειτουργίας υποκαταστημάτων τους καθώς επίσης επιτρέπεται και η συμμετοχή ξένων επενδυτών στις τοπικές τράπεζες. Οι τοπικές τράπεζες ενθαρρύνονται προς την ανάπτυξη διεθνών δραστηριοτήτων και συνεργασιών με τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τρίτων χωρών. Σε δέκα εμπορικές τράπεζες επιτρέπεται να εμπλέκονται σε επενδυτικά προγράμματα και να έχουν αντίστοιχες δραστηριότητες. Οι κρατικές τράπεζες είναι δύο, η «Oman Housing Bank» και η «Oman Development Bank».

Εξη εταιρείες με 31 υποκαταστήματα σε όλη τη χώρα δραστηριοποιούνται στους τομείς της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών, υπηρεσιών κεφαλαιαγοράς και άλλες.

c. «Oman Development Bank»

Η τράπεζα «Oman Development Bank» δημιουργήθηκε με σκοπό την ενθάρρυνση και προώθηση της οικονομικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης. Παρέχει συμβουλευτικές και τεχνικές υπηρεσίες σε μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς και σε μεγάλα έργα και προγράμματα στους τομείς της γεωργίας, της βιομηχανίας, των ιχθυοκαλλιεργειών, του τουρισμού, της εκπαίδευσης, της υγείας και σε άλλους τομείς.

Επίσης παρέχει χαμηλότοκα δάνεια για προϊόντα και υπηρεσίες που αφορούν την εκπαίδευση, την υγεία, την γεωργία, την υγεία και υγιεινή των ζώων, τις ιχθυοκαλλιέργειες, την βιομηχανία και προγράμματα ενίσχυσης του τουρισμού. Το 50% κάθε προγράμματος χρηματοδοτείται από τη τράπεζα,

εφόσον πρόκειται για τη περιοχή της πρωτεύουσας Μασκάτ και κατά 56% εάν πρόκειται για περιοχές εκτός της πρωτεύουσας, ενώ το επιτόκιο είναι μόλις 3%.

www.sale.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Διμερείς Οικονομικές – Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδος – Σουλτανάτου του Ομάν (σε Ευρώ) ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Εξαγωγές Ελλάδος (με πετρελαιοειδή)	2011	2012	2013
	6.515.211	5.365.727	29.191.697
Εισαγωγές Ελλάδος (με πετρελαιοειδή)	4.628.258	2.833.650	92.308.616
Όγκος Εμπορίου (με πετρελαιοειδή)	11.143.469	8.199.377	121.500.318
Εμπορικό Ισοζύγιο (με πετρελαιοειδή)	1.886.953	2.532.077	-63.116.919
Εξαγωγές Ελλάδος (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	5.356.603	5.520.201
Εισαγωγές Ελλάδος (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	2.833.650	5.358.915
Όγκος Εμπορίου (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	8.190.253	10.879.116
Εμπορικό Ισοζύγιο (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	2.522.953	161.286

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή

**Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδος – Σουλτανάτου του Ομάν (εισαγωγές – εξαγωγές) –
οκταψήφια – Αξία σε Ευρώ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

2011 – Εισαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	76051100	Σύρματα από αργίλιο ή όχι σε κράμα	1.793.007
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	1.292.403
	03026999	Ψάρια θάλασσας, βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα	1.289.480
	39076020	Πολυαιθυλένιο τερεφθαλικό σε αρχικές μορφές	566.940
	38220000	Διαγνωστικά ή εργαστηριακά αντιδραστήρια	108.048
2011 – Εξαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	44181090	Παράθυρα, πορτοπαράθυρα, τα πλαίσια και τα περβάζια τους	1.269.271
	85176200	Συσκευές για τη λήψη, την μετατροπή και την μετάδοση της φωνής	1.008.883
	94036090	Επιπλα από ξύλο	579.792
	76061292	Πλάκες, ταινίες και φύλλα από κράματα αργιλίου, κατώτερο των 3mm	265.252
	29334990	Άλλες ενώσεις οργανοανόργανες	242.627
2012 – Εισαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	1.050.599
		Άλλα ψάρια του	

	03028990	γλυκού νερού	879.723
	39076020	Πολυαιθυλένιο τερεφθαλικό σε αρχικές μορφές	579.600
	03038990	Άλλα ψάρια	126.406
2012 – Εξαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	40101100	Μεταφορικοί ιμάντες από βουλκανισμένο καουτσούκ	1.072.993
	48221000	Πηγία, καρούλια κάθε είδους και παρόμοια	616.698
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	370.133
	85176200	Συσκευές για τη λήψη, τη μετατροπή και την μετάδοση της φωνής	356.270
2013 – Εισαγωγές από Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	27090090	Λάδια ακατέργαστα από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	86.949.701
	39076020	Πολυαιθυλένιο τερεφθαλικό σε αρχικές μορφές	3.449.813
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	1.067.954
	03028990	Άλλα ψάρια του γλυκού νερού	454.570
	03038990	Άλλα ψάρια	194.337
2013 – Εξαγωγές στο Ομάν	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	27101245	Βενζίνη με αριθμό οκτανίων (RON) ίσο ή μεγαλύτερο των 95	23.649.114
	40101100	Μεταφορικοί ιμάντες από βουλκανισμένο ελαστικό	804.929
	85177090	Άλλα μέρη, κεραίες και ανακλαστήρες κεραιών	778.292

	48221000	Πηνία, καρούλια κάθε είδους και παρόμοια υποθέματα	704.280
	32041900	Χρωστικές ύλες συνθετικές οργανικές	271.027

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή

www.sate.gr

Χρήσιμες Διευθύνσεις (για Ελληνες επιχειρηματίες)

1.Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας

Sultanate of Oman

Ministry of Commerce and Industry

www.mocioman.gov.om

2.Oman Chamber of Commerce and Industry

P.O. BOX 1400

Postal Code 112, Ruwi

Sultanate of Oman

Tel: 00968 2476 3700

Fax: 00968 2470 8497

E-Mail: occi@chamberoman.com

www.chamberoman.com

3.The Public Authority for Investment Promotion and Export Development (PAIPED)

Sultanate of Oman

P.O. BOX 25 Wadi Kabir – P.C. 117

Tel: 00968 2462 3300 – 2462 3333

Chairman Office

Tel: 00968 2462 3303, 2462 3302

Fax: 00968 2462 3332

Investment Department

Tel: 00968 2462 3343 – 2462 3350

Fax: 00968 2462 3331

Export Department

Tel: 00968 2462 3364 – 2462 3365

Fax: 00968 2462 3334

Admin. And Finance Department

Tel: 00968 2462 3325 – 2462 3340

Fax: 00968 2462 3335

E-Mail: invest@PAIPED.com, info@PAIPED.com

Export@PAIPED.com, Admin@PAIPED.com

4.Export Credit Guarantee Agency of Oman (S.A.O.C.) – ECGA

P.O.BOX 822, Muscat Postal Code 100

Tel: 00968 2481 3979/80

Fax: 00968 2481 2380

E-Mail: info@ecgaoman.com.om

www.ecgooman.com

5.The Public Establishment for Industrial Estates (PEIE)

Rusayl 124, Muscat Oman

Tel: 00968 2415 5100

Fax: 00968 2444 9095

E-Mail: info@peie.com

www.peie.com

6. Central Bank of Oman

P.O. BOX 1161

Postal Code 112, Ruwi Sultanate of Oman

Tel: 00968 2477 7777

Fax: 00968 2478 8995

www.cbo-oman.org

www.sate.gr

ΕΚΘΕΣΗ 2013

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΖΕΝΤΑΣ

ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΕΛΛΑΔΟΣ – ΥΕΜΕΝΗΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΥΠΟΛΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄

ΕΛΕΝΗ ΔΗΜΙΖΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Β΄

ΤΖΕΝΤΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Υεμένη αποτελεί μία από τις φτωχότερες χώρες στον Αραβικό Κόσμο. Στην κατάταξη των οικονομιών της Παγκόσμιας Τράπεζας η οικονομία της Υεμένης, αναφορικά με τον δείκτη οικονομικής ελευθερίας της χώρας, κατατάσσεται στην 123^η θέση. Η χαμηλή θέση στην οποία βρίσκεται αντανακλά το παραγμένο, αβέβαιο και απρόβλεπτο εσωτερικό πολιτικό, οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον που επικρατεί στη χώρα τα τελευταία χρόνια. Δείκτες όπως η νομισματική και επιχειρηματική ελευθερία, η άσκηση της επιχειρηματικότητας και η μείωση των επιπέδων της διαφθοράς αποτελούν τις βασικές αιτίες για τις εξαιρετικά χαμηλές επιδόσεις της οικονομίας της και την κατατάσσουν στην 12^η θέση, στο σύνολο των 15 χωρών της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής.

Η οικονομία της Υεμένης χαρακτηρίζεται ως μία “καταπιεστική” οικονομία ενώ από το 2003 και μετά κατατάσσεται στις περισσότερο κλειστές και ανελεύθερες οικονομίες. Παρόλες τις μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που κατά διαστήματα έχουν αποπειραθεί να γίνουν, οι θεσμικές δυσλειτουργίες σε συνδυασμό με τις κάθε είδους πολιτικές παρεμβάσεις, τη διάχυτη διαφθορά σε όλα τα στρώματα της κοινωνίας και την άκαμπτη και αυστηρή αγορά εργασίας, αποτελούν τροχοπέδη στις όποιες εκσυγχρονιστικές ή μεταρρυθμιστικές προσπάθειες.

Η κυβέρνηση του τότε Προέδρου της χώρας, Ali Abdullah Saleh ξεκίνησε από το 2006 και μετά ένα φιλόδοξο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της οικονομίας της χώρας το οποίο τις περισσότερες φορές αποτύγχανε λόγω αστάθμητων παραγόντων, αλλά και της συγκεχυμένης και ρευστής πολιτικής κατάστασης η οποία επικρατούσε και εξακολουθεί να επικρατεί στο εσωτερικό της χώρας. Παράγοντες όπως η μειωμένη παραγωγή και εξαγωγές αργού πετρελαίου, το κλίμα τρομοκρατίας το οποίο εξακολουθεί να βασανίζει τη χώρα στο εσωτερικό της, οι κατά καιρούς απαγωγές διαφόρων επιφανών στελεχών του πολιτικού και επιχειρηματικού κόσμου, οι συνεχείς συγκρούσεις μεταξύ Σουνιτών και Σιϊτών Μουσουλμάνων, οι διαμάχες και συγκρούσεις μεταξύ των διαφόρων φυλών που ζούν στη χώρα, οι σημαντικές ελλείψεις σε τρόφιμα και νερό οδηγούν σε εξαιρετικά χαμηλές επιδόσεις τις προσπάθειες για ανάπτυξη της χώρας και της οικονομίας, τη προσέλκυση αλλοδαπών επενδυτών και την ανάπτυξη του τουρισμού.

Αρχές του 2011 σημαντικά στελέχη της κυβέρνησης του Προέδρου της χώρας Ali Abdullah Saleh εντάχθηκαν στην αντιπολίτευση ενώ ο Πρόεδρος, μετά από παρέμβαση του Συμβουλίου Συνεργασίας των Χωρών του Αραβικού Κόλπου, υποχρεώθηκε να παραιτηθεί και με τις εκλογές του Φεβρουαρίου 2012 παρέδωσε την εξουσία στον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης Abd Rabbuh Mansur al-Hadui.

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Συνταγματική Ονομασία: Δημοκρατία της Υεμένης (Al Jumhuriyah al Yamaniyah)

Εθνικές Ομάδες: Αραβες, Ευρωπαίοι και Νοτιό-Ασιάτες

Γλώσσα: Αραβική

Πληθυσμός: 26.660.966 κάτοικοι

Ποσοστό αύξησης του πληθυσμού: 2,72%

Κατανομή του πληθυσμού: αστικός πληθυσμός 32,3%

Πρωτεύουσα: Σαναά – 2.229.000 κάτοικοι

2. Πολιτικό Σύστημα

Πολίτευμα: Δημοκρατία. Στη χώρα λειτουργούν διάφορα πολιτικά κόμματα, όπως το Κόμμα του Κογκρέσου (General People's Congress or GPC), το Ισλαμικό Μεταρρυθμιστικό Κόμμα (Islamic Reform Grouping or Islah), το "Nasserite Unionist Party", το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Υεμένης (Yemeni Socialist Party or YSP)

Εκτελεστική Εξουσία: Αρχηγός του Κράτους είναι ο Πρόεδρος. Από τις 25 Φεβρουαρίου 2012, Πρόεδρος της χώρας είναι ο Abd Rabbuh Mansur Hadi. Ο Πρόεδρος εκλέγεται απευθείας από το λαό για συνολική θητεία επτά ετών. Ο Αντιπρόεδρος ορίζεται από τον Πρόεδρο. Μέχρι στιγμής η θέση του Αντιπροέδρου είναι κενή.

Νομοθετική Εξουσία: η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο διαφορετικά σώματα, το **Νομοθετικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων**. Το Νομοθετικό Συμβούλιο έχει 111 μέλη τα οποία τοποθετούνται από τον Πρόεδρο της χώρας. Η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει 301 έδρες και τα μέλη εκλέγονται με απευθείας εκλογές για εξαετή θητεία. Οι τελευταίες εκλογές έγιναν τον Απρίλιο 2003 ενώ οι προγραμματισμένες για τον Απρίλιο 2009 αναβλήθηκαν για αργότερα.

Δικαστική Εξουσία: η δικαστική εξουσία ασκείται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Το Ανώτατο Δικαστήριο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, 2 βουλευτές και 50 δικαστές. Η επιλογή των δικαστών γίνεται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και 10 υψηλόβαθμους δικαστικούς λειτουργούς. Οι δικαστές διορίζονται ισοβίως και συνταξιοδοτούνται στο 65^ο έτος της ηλικίας τους. Επίσης λειτουργούν δικαστήρια για εμπορικές διαφορές και εμπορικά θέματα, ποινικά και διοικητικά δικαστήρια.

3. Συμμετοχή της Υεμένης σε Διεθνείς Οργανισμούς

Η Υεμένη συμμετέχει στους παρακάτω Διεθνείς Οικονομικούς και άλλους Οργανισμούς:

ABEDA – Arab Bank for Economic Development
AFESD – Arab Fund for Economic and Social Development
CAEU – Council of Arab Economic Unity
FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations
G-77, GCC (Gulf Cooperation Council)
IAEA – International Atomic Energy Agency
IBRD – International Bank for Reconstruction and Development
ICAO – International Civil Aviation Organization
ICC – International Chamber of Commerce
IDA – International Development Association
IDB – Islamic Development Bank
IFAD – International Fund for Agricultural Development
IFC- International Finance Corporation
IHO – International Hydrographic Organization
ILO – International Labour Organization
IMF – International Monetary Fund
IMSO – International Mobile Satellite Organization
INTERPOL – International Police
IOC – International Olympic Committee
ISO – International Organization for Standardization
ITSO – International Telecommunications Satellite Organization
ITU – International Telecommunications Union
MIGA – Multilateral Investment Guarantee Agency
OIC – Organization of the Islamic Conference
OPCN – Organization for the Prohibition of Chemical Weapons
UN – United Nations
UNCTAD – United Nations Conference for Trade and Development
UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNIDO – United Nations Industrial Development Organization
UNWTO – World Tourism Organization
WCO – World Customs Organization
WFTU – World Federation of Trade Unions
WHO – World Health Organization
WIPO – World Intellectual Property Organization
WMO – World Meteorological Organization
WTO – World Trade Organization

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Οικονομία της Υεμένης

1.Γενικά Στοιχεία

Παρόλες τις συνεχείς πολιτικές αναταράξεις καθόλη την διάρκεια του 2012 που ακολούθησαν την έκρυθμη και εκτός ελέγχου κατάσταση το 2011, σε συνδυασμό με την αλλαγή ηγεσίας και την αποχώρηση από τη πολιτική σκηνή της χώρας του μέχρι τότε Προέδρου της Υεμένης Ali Abdullah Saleh, ο οικονομία παρουσίασε σχετικά θετικά πρόσημα στους περισσότερους τομείς. Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής είναι η βελτίωση του εσωτερικού πολιτικού κλίματος και η σταδιακή επάνοδος σε συνθήκες οικονομικής και επιχειρηματικής σταθερότητας στο εσωτερικό της χώρας.

Συνέπεια των ανωτέρω είναι το **Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.)** να παρουσιάσει αύξηση 5,4 % το 2013 έναντι 2% το 2012. Ως αποτέλεσμα των θετικών επιδόσεων της οικονομίας αρκετά μακροοικονομικά μεγέθη παρουσίασαν σημαντικές βελτιώσεις. Τα **δημόσια έσοδα** αυξήθηκαν με ποσοστό 33% έναντι 1,914 δις Ριαλίων το 2012 και 1,709 δις Ριαλίων το 2011 κυρίως λόγω της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης και την αύξηση των εξαγωγών σε αργό πετρέλαιο και σε φυσικό αέριο.

Από την άλλη πλευρά η αύξηση των δημοσίων δαπανών σε βαθμό μεγαλύτερο από την αντίστοιχη αύξηση των δημοσίων εσόδων οδήγησε σε επιδείνωση του **ελλείμματος του προϋπολογισμού** σε 10,3 % του Α.Ε.Π. για το 2013 από 4,9% του Α.Ε.Π. για το 2012. Το εξωτερικό δημόσιο χρέος κυμάνθηκε στα 7 δις 806 εκατομμύρια δολάρια.

Στον **νομισματικό τομέα** και στο μέτωπο του **πληθωρισμού** η βελτίωση του πολιτικού κλίματος και η σταθεροποίηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, οδήγησαν σε βελτιώσεις. Ο **πληθωρισμός** μειώθηκε στο 9,9% το 2012 από 19,5% το 2011. Παράλληλα βελτιώσεις καταγράφηκαν και στο πεδίο των συναλλαγματικών ισοτιμιών, κυρίως λόγω της σταθεροποίησης των συναλλαγματικών αποθεμάτων της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας αλλά και της ικανοποίησης της αυξημένης ζήτησης σε ξένο νόμισμα για να αποπληρωθούν οι εισαγωγές τροφίμων στη χώρα. Οι πωλήσεις συναλλάγματος προς τις εμπορικές τράπεζες από την Κεντρική Τράπεζα έφθασαν στο 1 δις 107 εκατομμύρια \$ συμμετέχοντας με αυτό το τρόπο στην σταθερότητα της αγοράς συναλλάγματος και των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η Κεντρική Τράπεζα της χώρας στην προσπάθεια ενίσχυσης του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας και προκειμένου να επανακτήσει τον στρατηγικό της ρόλο στην σταθεροποίηση και ανάπτυξη της οικονομίας προχώρησε τον Οκτώβριο 2012 σε μείωση των επιτοκίων για τις καταθέσεις από 20% σε 18%. Το επίπεδο των συναλλαγματικών αποθεμάτων εξακολούθησε να παραμένει στο 10%, όπως αυτό έχει καθορισθεί από τον Μάρτιο 2011 χωρίς την επιβολή τόκων. Επίσης στα ίδια επίπεδα παραμένουν και τα αποθεματικά της Κεντρικής Τράπεζας σε τοπικό νόμισμα, ποσοστό 7%, όπως αυτό έχει καθορισθεί από τον Μάρτιο 2008, επίσης χωρίς την επιβολή τόκων.

Τέλος η προσφορά χρήματος διευρύνθηκε από 0,1% το 2011 σε 21,5% το 2012, λόγω κυρίως της αύξησης των αποθεματικών του τραπεζικού συστήματος σε συνάλλαγμα και σε εγχώριο νόμισμα.

Όσον αφορά το τομέα των εξωτερικών συναλλαγών, **το ισοζύγιο πληρωμών** παρουσίασε το 2012 πλεόνασμα ύψους 1 δις 602,9 εκατομμυρίων \$ σε σύγκριση προς το έλλειμμα του 2011, ύψους 1

δισ 398,2 εκατομμυρίων \$. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου πληρωμών ανήλθε το 2012 σε ποσοστό 4,9% του Α.Ε.Π. έναντι του ελλείμματος του 2011, ως ποσοστό 4,4% του Α.Ε.Π.

Το **ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών** κατέγραψε το 2012 έλλειμμα 985,6 εκατομμυρίων \$ έναντι ελλείμματος 527,4 εκατομμυρίων δολαρίων το 2011. Το εν λόγω έλλειμμα αυξήθηκε ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από 1,7% το 2011 σε 3,0% το 2012. Το 2013 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατέγραψε έλλειμμα 324 εκατ. δολαρίων.

Το **εμπορικό ισοζύγιο** παρουσίασε το 2013 έλλειμμα συνολικού ύψους δισ 280 εκατομμυρίων \$ έναντι πλεονάσματος 574,2 εκατομμυρίων \$ το 2011. Το έλλειμμα για το 2013 οφείλεται στην υψηλή προστιθέμενη αξία των εισαγωγών και στην αυξημένες ανάγκες για εισαγωγές καταναλωτικών προϊόντων και τροφίμων, προκειμένου καλυφθούν η αυξημένη ζήτηση σε τρόφιμα και άλλα καταναλωτικά προϊόντα. Συγχρόνως σταδιακή μείωση παρουσιάζει η αξία των εξαγωγών κυρίως λόγω της μείωσης των εξαγόμενων ποσοτήτων σε αργό πετρέλαιο και σε φυσικό αέριο.

Τέλος **τα συναλλαγματικά αποθέματα** της Κεντρικής Τράπεζας της Υεμένης σε συνάλλαγμα και σε χρυσό παρουσίασαν το 2013 σχετική μείωση και έφθασαν στα 5 δισ 538 εκατομμύρια \$ έναντι 6 δισ 158 εκατομμυρίων \$ το 2012.

2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.)	2011 - 57,36 δισ δολάρια 2012 - 58,45 δισ δολάρια
Αύξηση Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος	2011 - -10,5% 2012 - 0,1%
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν - Κατά Κεφαλή	2011 - 2.500 δολάρια 2012 - 2.500 δολάρια 2013 - 2.351 δολάρια
Εθνικές Αποταμιεύσεις	2011 - 6,3% Α.Ε.Π. 2012 - 9,6% Α.Ε.Π. 2013- 8,5% Α.Ε.Π
Ανάλυση Α.Ε.Π. ανά τελική χρήση	Νοικοκυριά: 80,3%, Κυβερνητικές Δαπάνες: 12,5%, Επενδύσεις σε σταθερά κεφάλαια: 18,4%, Επενδύσεις σε εμπορεύματα: -4%, Εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών: 17,8%, Εισαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών: -24,9%
Ανάλυση Α.Ε.Π. ανά τομέα	Γεωργία: 7,7%, Βιομηχανία: 30,9% και Υπηρεσίες: 61,4%
Γεωργία - κύρια προϊόντα	σιτηρά, φρούτα, οπωροκηπευτικά, λαχανικά, καφές, βαμβάκι, γαλακτοκομικά, πτηνοτροφικά και ζώντα ζώα
	Παραγωγή, διύλιση και εξαγωγή πετρελαίου, παραγωγή σε μικρή κλίμακα κλωστοϋφαντουργικών, δερμάτινων ειδών

Βιομηχανία – κύρια προϊόντα	και βαμβακιού, επεξεργασία τροφίμων, μικρές μονάδες παραγωγής αλουμινίου, είδη χειροτεχνίας, τσιμέντα, παραγωγή και εξαγωγές φυσικού αερίου.
Δείκτης αύξησης βιομηχανικής παραγωγής	2013 4,8%
Εργατικό Δυναμικό	2013 7,1 εκατομμύρια εργαζόμενοι
Ανεργία	35%
Προϋπολογισμός	Φορολογικά και άλλα έσοδα: 33 % Α.Ε.Π.
Ελλειμμα Προϋπολογισμού	2013 10,3% Α.Ε.Π.
Δημόσιο Χρέος	2013 47,1% Α.Ε.Π.
Πληθωρισμός	2013 9,3% Α.Ε.Π
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	2012 985 εκατομμύρια \$ 2013 312 εκατομμύρια \$
Εξαγωγές	2013 6,69 δις \$- 13,099 % Α.Ε.Π. κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα: πετρέλαιο, φυσικό αέριο, καφές, αποξηραμένα και αλατισμένα ψάρια. κυριότερες χώρες προορισμού: Κίνα 41%, Ταϊλάνδη 19,2%, Ινδία 11,4% και Νότιος Κορέα 4,4%
Εισαγωγές	2013 10,97 δις \$ -5,581% Α.Ε.Π κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα: τρόφιμα και ζώα ζώντα ζώα, μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός, χημικά κυριότερες χώρες προέλευσης: Ευρωπαϊκή Ένωση 48,8%, ΗΑΕ 9,8%, Ελβετία 8,8%, Κίνα 7,4%, Ινδία 5,8%
Αποθέματα σε συνάλλαγμα και σε χρυσό	31 ^η Δεκεμβρίου 2012 6.158 εκατομμύρια \$ 31 ^η Δεκεμβρίου 2013 5.538 εκατομμύρια \$
Εξωτερικό Χρέος	31 ^η Δεκεμβρίου 2012 7.419 εκατομμύρια \$ 31 ^η /12/2013 7.806 εκατομμ. \$

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις Ελλάδος – Υεμένης

(αξία σε Ευρώ)

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Εξαγωγές Ελλάδος προς Υεμένη (με πετρελαιοειδή)	2011	2012	2013
	8.301.782	6.564.255	3.570.851
Εισαγωγές Ελλάδος από Υεμένη (με πετρελαιοειδή)	48.999.644	2.314.354	302.068
Ογκος Εμπορίου (με πετρελαιοειδή)	57.301.426	8.878.609	3.872.919
Εμπορικό Ισοζύγιο (με πετρελαιοειδή)	-40.697.862	4.249.901	3.268.783
Εξαγωγές Ελλάδος προς Υεμένη (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	6.564.255	3.570.851
Εισαγωγές Ελλάδος από Υεμένη (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	2.314.354	302.068
Ογκος Εμπορίου (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	8.878.609	3.872.919
Εμπορικό Ισοζύγιο (χωρίς πετρελαιοειδή)	-----	4.249.901	3.268.783

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδος – Υεμένης (εισαγωγές – εξαγωγές) – οκταψήφια – Αξία σε Ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

2011-Εισαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	27090090	Λάδια ακατέργαστα, από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	45.980.296
	76020019	Απορρίμματα από αργίλιο	2.713.872
	74040010	Απορρίμματα και θραύσματα από εξευγενισμένο χαλκό	287.746
2011-Εξαγωγές Ελλάδος	73061910	Άλλοι σωλήνες συγκολλημένοι κατά μήκος	3.936.686
	49119900	Τεχνουργήματα τυπωμένα	1.650.506
	84193100	Στεγνωτήρες για γεωργικά προϊόντα	425.100
	18069060	Πολτοί για επάλειψη σε ψωμί, που περιέχουν κακάο	356.183
2012-Εισαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	76020019	Απορρίμματα από αργίλιο	2.229.936
	13019000	Γόμες, ρητίνες και ελαιορητίνες	44.053
2012-Εξαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	73061910	Άλλοι σωλήνες, συγκολλημένοι κατά μήκος	3.977.943
	18069060	Πολτοί για επάλειψη σε ψωμί, που περιέχουν κακάο	378.034
	20079933	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες	356.026
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	276.436
		Βερίκοκα,	

	20087092	παρασκευασμένα ή διατηρημένα	286.650
2013-Εισαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	03038990	Άλλα ψάρια του γλυκού νερού	130.889
	03075910	Χταπόδια	66.001
2013-Εξαγωγές Ελλάδος	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή Προϊόντος	Αξία (σε ευρώ)
	18069060	Πολτοί για επάλειψη σε ψωμί με κακάο	551.076
	20079933	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες και μαρμελάδες	546.532
	30049000	Άλλα φάρμακα που περιέχουν βιταμίνες	539.474
	20087092	Βερίκοκα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	498.541

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή